

Vlaams
Parlement

vergadering **C246**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 8 juni 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Els Robeyns aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de databank voor identificatie en registratie van honden – 2217 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyskens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over illegale handel in pups – 2232 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyskens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over identificatie van paarden en kans op verwaarlozing – 2299 (2015-2016)	9
VRAAG OM UITLEG van Els Robeyns aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over een sensibiliseringscampagne over het houden van dieren – 2302 (2015-2016)	12
VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de energielening – 2295 (2015-2016)	13
VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de aangekondigde aanpak van de ongewenste neveneffecten van de energieheffing – 2251 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de Vlaamse energieheffing – 2252 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de aangekondigde aanpassing van de energieheffing voor mensen die elektrisch verwarmen – 2267 (2015-2016)	19
VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de uitrol van laadpaleninfrastructuur bij bedrijven in Vlaanderen – 2304 (2015-2016)	29

VRAAG OM UITLEG van Els Robeyns aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de databank voor identificatie en registratie van honden – 2217 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyskens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over illegale handel in pups – 2232 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp-a): Voorzitter, minister, collega's, recent stelde collega Vermeulen een vraag over de nieuwe databank voor identificatie en registratie van honden. Het huidige contract loopt nog tot eind 2016. U bent momenteel in overleg met de andere gewesten voor een nieuwe aanbesteding om te komen tot één databank voor België zowel voor honden als katten.

Minister, ik veronderstel dat in het overleg met de andere gewesten ook gesproken wordt over de lastvoorwaarden en gunningscriteria voor deze nieuwe opdracht. Het nieuwe beheerscontract biedt misschien ook opportuniteiten om nog meer barrières op te werpen in de strijd tegen de illegale handel van puppy's. In afwachting van een harmonisatie van de identificatie en registratie op Europees niveau zouden we zelf ook strengere voorwaarden kunnen opleggen voor de identificatie en registratie van honden. Ik verneem immers dat malafide hondenhandelaars vandaag buitenlandse paspoorten vervangen door Belgische, en zo door fraude met de chips illegaal handel met puppy's drijven.

De kans op deze vorm van fraude zouden we aanzienlijk kunnen verkleinen door naast de puppy ook het moederdier verplicht te identificeren en te registreren. Zo zou bij elke in België geboren puppy die geregistreerd wordt ook het moederdier geïdentificeerd moeten worden. De dierenarts zou eenvoudig naast het nummer van de microchip van de puppy ook het nummer van de moeder kunnen noteren. Op die manier wordt het voor malafide hondenhandelaars moeilijker om op zoek te gaan naar een vrouwelijk dier dat als de moeder zou kunnen verschijnen wanneer de puppy niet in België geboren wordt. Bovendien maakt deze verplichte bijkomende registratie ook een controle van het maximaal aantal nesten per jaar mogelijk.

Minister, wat is de stand van zaken van de nieuwe aanbesteding voor de databank? Hebt u weet van het feit dat vandaag malafide hondenhandelaars buitenlandse paspoorten van een hond vervangen door Belgische en zo pups uit Oost-Europa als Belgische pups verkopen? Hebt u een zicht op de omvang van deze problematiek? Op welke wijze wordt vandaag de identificatie en registratie van honden gecontroleerd? En hoe probeert men fraude met chips te voorkomen? Deelt u de mening dat het verplicht identificeren en registreren van de moederhond samen met de puppy de kans op fraude aanzienlijk kan verkleinen? Zo ja, bent u bereid om hieraan te werken? Zo neen, waarom niet?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag sluit aan bij die van mevrouw Robeyns. Ik wil er ook op wijzen dat ik deze suggestie ook al gedaan heb bij de bespreking van de beleidsnota Dierenwelzijn. Ik zou graag vernemen hoever men intussen staat.

We moeten niet meer terugkomen op de problematiek van frauduleuze import van puppy's, maar dat we eens moeten kijken naar het recente verleden. Sinds

2015 moeten pups ten minste vijftien weken oud zijn om in België geïmporteerd te mogen worden. Ze mogen pas verhandeld worden na vijf dagen quarantaine. Het gaat dan over een zestien weken oude pup die nog wordt verkocht. Niet alleen is die pup dan minder aantrekkelijk. Het knuffelgehalte is minder hoog. Bovendien is de socialisatieperiode dan zo goed als voorbij. Minister, ik heb u destijds al eens gezegd dat dit volgens mij zou kunnen betekenen dat hierdoor de illegale import zou kunnen uitbreiden.

In Vlaanderen is de officiële import met 17 procent gedaald in 2015 tegenover 2014. Dit in tegenstelling met het aantal geregistreerde honden, dat slechts met 1 procent daalde. Dit roept vragen op. Is er een plotselinge stijging van Belgische kwekerijen? Of is er een toename van het aantal honden dat naar België wordt gesmokkeld en die worden 'witgewassen' om als Belgische honden verkocht te worden?

Om aan de door België opgevraagde voorwaarden te ontsnappen, gaan sommige kwekers op een illegale wijze importeren. Geïmporteerde pups dus, die niet-gechipt of zonder paspoort de grens overgesmokkeld worden. In sommige gevallen beschikken de pups over een buitenlandse chip en paspoort met als enige doel zich in te dekken bij controles bij transport. Bovendien kunnen microchips naar het buitenland worden opgestuurd, waarna de bijhorende sticker op het paspoort geplakt zal worden nadat het dier de grens over is.

Er bestaat nochtans een eenvoudig, efficiënt en gemakkelijk instrument dat een extra barrière zou betekenen voor de illegale handel, namelijk een databank voor het registreren van het identificatienummer van het moederdier. Bij elke in België geboren pup zou ook het moederdier moeten worden geïdentificeerd. Op die manier staat onomstotelijk vast dat de pup uit Vlaanderen afkomstig is. Bovendien kan men daarmee de illegale fokkers tegenhouden, want er worden nog heel wat pups illegaal geïmporteerd.

Minister, hoe staat u tegenover het registreren van het identificatienummer van het moederdier, en als het kan ook het vaderdier? Zorgt dit volgens u voor een barrière voor de illegale handel van pups? Hebt u hieromtrent al overleg gehad met uw Brusselse en Waalse collega's? Dit vereist een aanpassing van het ministerieel besluit van 25 april 2014 betreffende de identificatie en registratie van honden. Zult u deze aanpassing doorvoeren?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik geef eerst even een stand van zaken. Zoals u weet willen we de aanbesteding voor de databank met de drie gewesten samen organiseren en dat vergt wel wat overleg. Aangezien het gaat over een databank voor zowel honden als katten, was er ook discussie of we ze in één keer in de markt zouden zetten of met twee verschillende aanbestedingen. Uiteindelijk heeft onze dienst Dierenwelzijn een eigen offerte uitgeschreven, waarbij de bieder zelf mag beslissen of hij meedingt voor elke databank apart of voor de twee samen. Daar gaat het Waalse Gewest intussen mee akkoord, van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest moet ik nog een bevestiging krijgen. Het ontwerpbestek bestaat dus, we moeten nog even wachten op de finale go vanuit Brussel en dan kan het worden uitgestuurd.

In verband met de registratie van het chipnummer van de moeder moeten we een afweging maken tussen de meerkosten en de baten. Voor eigenaar en dierenarts houdt die registratie een bijkomende kost in door administratieve lasten, eenvoudigweg omdat elke bijkomende bewerking tijd en elk extra gegeven dat we moeten opslaan, extra opslagcapaciteit vraagt. Dat werkt door in de kostprijs. Daarnaast leert de ervaring ook dat bij de registratie en het manueel invullen van de chipnummers – die tellen vijftien cijfers – het risico op fouten hoog is, zowel bij de dierenarts als bij de beheerder van de databank. Daarom moet ook worden

gezorgd voor de nodige controle- en correctiemechanismen en ook dat vergt weer extra personeel.

Erkende kwekers moeten nu al alle gegevens over de oorsprong van de door hen gekweekte pups bijhouden. Voor de nesten die ze zelf kweken, moeten ze de identificatiegegevens van het vader- en moederdier bijhouden. Die gegevens zijn dus al beschikbaar, kunnen ook worden opgevraagd en worden gecontroleerd. Bij die controle wordt de overeenkomst tussen de worpfiches en de inventaris van de moederdieren, het register van verkochte pups en de gegevens van de databank nagegaan. Bij de handelaars die pups vanuit het buitenland invoeren, kunnen ook de gegevens uit TRACES, het Europees programma, worden vergeleken met de andere beschikbare gegevens. Bij niet-erkende kwekers kan op basis van de gegevens in de databank worden nagegaan of de kweker op het ogenblik van de geboorte van de pup een teef van het juiste ras had en of de tussenworptijden realistisch zijn. Dat geeft ook een goede indicatie voor eventuele fraude.

Eigenlijk beschikt de inspectie vandaag al over een betrekkelijk uitgebreid arsenaal aan controlemogelijkheden en ze gebruikt die ook. Vooral nog blijkt uit de controles die zijn uitgevoerd dat er in Vlaanderen geen sprake is van systematische fraude op het vlak van de registratie van honden. Het registreren van de gegevens van het moederdier blijkt trouwens ook niet fraudevrij te zijn. De kynologische vereniging Sint-Hubertus is dat zelf eens nagegaan en stelde vast dat pups soms bij een andere teef worden ondergeschoven. Daarom werken zij nu zelf met DNA-analyse. Ze vinden dat een meer sluitend en minder fraudegevoelig systeem. De toegevoegde waarde van de registratie van de microchip van de moeder is volgens mij dan ook eerder beperkt. We hebben over die optie wel gediscussieerd in het overleg met de andere gewesten, maar ook de andere twee gewesten waren van oordeel dat de baten beperkt zijn.

Dat fraude met paspoorten en microchips in de Europese hondenhandel mogelijk is, is natuurlijk vooral te wijten aan de Europese regelgeving en daarvoor zijn de suggesties die vandaag worden gedaan, ook geen oplossing. De Europese regelgeving bepaalt dat de microchip en het paspoort verplicht zijn voor het intracommunautair verkeer, maar het vervangen van paspoorten en microchips is niet verboden. We hebben er bij herhaling al op aangedrongen om dat wel te verbieden, maar zolang het systeem blijft bestaan, blijft daar het belangrijkste probleem zitten. Ik hoef er ook geen tekening bij te maken welke gevolgen dat heeft voor de traceerbaarheid.

Alleszins gelden wij vandaag al als een voorbeeld in Europa voor de regelgeving inzake hondenregistratie en -handel. Registratie is nog altijd maar in een beperkte aantal Europese lidstaten verplicht. In de meeste lidstaten gelden er ook geen of slechts beperkte voorwaarden voor fokkers en handelaars en is een verplichte erkenning onbestaande, terwijl er in Vlaanderen toch wel strikte regels gelden. We leggen zelfs buitenlandse leveranciers voorwaarden op, en dat is toch zeer verregaand. Ik vind de rabiësregelgeving positief. Ze zorgt er de facto voor dat pups zestien weken oud moeten zijn voor ze kunnen worden geïmporteerd. Als de import daardoor daalt, is dat goed, omdat net de binnenlandse kwekers aan stringente voorwaarden moeten voldoen. We kunnen die ook veel beter controleren dan de import. We hebben een voortrekkersrol en expertise ontwikkeld en op basis daarvan worden we geregeld bevestigd. Op het ogenblik werken we ook samen met Zweden, Denemarken, Nederland en Duitsland aan een position paper voor een Europese aanpak van de hondenhandel. Het verbod op het vervangen van chips en paspoorten nemen we daarin zeker mee.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp.a): Minister, ik zal zeker niet ontkennen dat wij inzake registratie inderdaad een voorbeeld zijn in Europa. De beste optie is natuurlijk een

Europese aanpak maar het is wel jammer dat we enkel naar Europa kijken en zeggen dat we zelf niet meer kunnen doen. Ik ben een beetje verbaasd dat u zegt dat het manueel invullen van dat chipnummer het risico op fouten verhoogt. Is dat dan niet net hetzelfde bij puppy's? Moet ik dan concluderen dat het registreren van puppy's ook een hoog foutenrisico inhoudt? Wanneer we dat voor puppy's doen, waarom zou dat dan een probleem zijn voor het moederdier?

Het is positief dat er veel controlemiddelen zijn voor de binnenlandse kwekers. Die controles gebeuren regelmatig. Daarnaast is er het probleem van de import. Ik heb het gevoel dat u dat probleem minimaliseert. U zegt dat het probleem inzake fraude met die chips niet zo groot is en u kijkt daarbij vooral naar Europa. Ik vind dat we onze voorbeeldfunctie moeten behouden en moeten nagaan of die chips toch geen oplossing zijn.

Ik ben benieuwd naar uw antwoord over het manueel invullen. Ik zie niet in waarom dat anders zou zijn voor het moederdier dan voor de puppy's.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Wat registratie betreft, staan wij inderdaad al ver, en dat is goed. Daar mogen we zeker geen afbreuk aan doen. Het probleem zit eerder in de handhaving en het voortblijven van de malafide praktijken. Minister, ik ben een beetje verbaasd over uw tegenargumenten. Er worden al eens pups verschoven onder teven. Dat gebeurt misschien op kleine schaal, eventueel voor de bloedlijn, ik weet niet of dat op echt grote schaal kan gebeuren. Een teef kan ook niet meer dan een aantal pups per jaar hebben.

Dat risico op fouten begrijp ik eigenlijk ook niet zo goed. Wat de bijkomende kosten betreft, vragen de fokkers hier om alles zoveel mogelijk aan banden te leggen. Zij moeten zoveel inspanningen doen voor hun pups en juichen elke reglementering dan ook toe. Dat betekent dat het moeilijker wordt voor mensen met slechte bedoelingen.

Ik neem akte van het feit dat u daar niet echt voor staat te springen. Dat is jammer, want elke stap die we kunnen zetten om malafide praktijken tegen te gaan, is een stap in de goede richting.

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Sabine Vermeulen (N-VA): In een Europees rapport staat dat malafide hondenhandel de derde grootste illegale handel is in Europa, na drugs en wapens. Ik ben ervan overtuigd dat dit ook in Vlaanderen het geval is.

Nu de databank door de drie gewesten zal worden gebruikt, is dit een unieke kans om ook de verplichting van identificatie van het moederdier op te nemen. U zegt dat die een kleine toegevoegde waarde heeft, maar voor mij is dat zeer belangrijk in de strijd tegen de malafide hondenhandel, minister. Ik vind het dan ook zeer belangrijk dat dit wordt opgenomen. Op die manier ontnemt men de malafide handelaars, importeurs en exporteurs in zekere mate de mogelijkheid om een buitenlandse pup te laten doorgaan voor een Belgische pup.

Malafide handenhandelaars zijn heel creatief in het omzeilen van de wet en in het zoeken naar achterpoortjes. Zo zijn er gevallen bekend waarbij men na een klacht over een zieke pup opmerkte dat het moederdier dat vermeld stond op de worpfiche, op een legale manier was geëxporteerd naar het buitenland. Het moederdier was dus verdwenen, waardoor de klacht niet onderzocht kon worden. Ik vraag me in dergelijke situaties af in hoeveel gevallen honden die geregistreerd zijn in DogID als zijnde geëxporteerd, het land nooit hebben verlaten.

De registratie van een moederdier kan een eerste stap zijn in de strijd tegen de malafide hondenhandel maar is natuurlijk niet zaligmakend.

U zegt dat er op Europees vlak heel veel moet gebeuren. Het gaat dan vooral over de position paper die er moet komen. Het lijkt me daarbij goed om de registratiesystemen van alle lidstaten van Europa op elkaar af te stemmen en om in de ID-chips landcodes op te nemen zodat de traceerbaarheid kan worden gegarandeerd.

Verder moet er een fikse beperking komen van het aantal rassen dat een fokker mag inzetten voor de fok en moeten er strengere controles komen. Dat moet mogelijk zijn aangezien er nog inspecteurs zullen bijkomen.

Ik ben er ook van overtuigd dat de hondenbaasjes en consumenten hun verantwoordelijkheid moeten nemen. De overheid heeft een sensibiliserende taak maar zij kan niet alles regelen. Er moet nog veel geregeld worden maar ook de baasjes hebben daarin een taak.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik wil me aansluiten bij deze vragen. Ik vind de traceerbaarheid belangrijk met het oog op de illegale handel in pups. Ook bij andere diersoorten is dat al bewezen. Men moet op een of andere manier meer transparantie krijgen wat de afkomst van dieren betreft. Ook bij honden kan dat een belangrijk element zijn. Ik ben ook wel een beetje verbaasd door het antwoord als wordt gesteld dat de foutgevoeligheid zeer groot zou zijn. Als het gaat over pups, wordt immers ook geregistreerd, en ook als het gaat over andere diersoorten is het toch een heel frequent gebruik om de moeder- en vaderdierlijnen ook in beeld te krijgen. Daar moeten toch ook telkenmale de gegevens worden ingegeven. Dat is dus een methode die blijkbaar bij andere diersoorten wel perfect kan worden toegepast. Ik moet er dus van uitgaan dat dat ook bij honden zou moeten kunnen, temeer omdat het ook bij erkende kwekers blijkbaar wel gebeurt. Ik hoop dan dat dat daar niet zo foutgevoelig is. Als pups worden gechipt, kan het eigenlijk niet zo moeilijk zijn om in eerste instantie de informatie van de moeder mee te nemen en te registreren.

Ik vind transparantie belangrijk met het oog op de illegale handel, maar het kan, zoals aangegeven, ook een belangrijk element zijn voor kopers. Als ik een hond ga kopen en ik zie dat ook de vader- en moederdieren zijn opgegeven op het paspoort, dan heb ik meer informatie over mijn pup. Dan kan ik daar als koper dus ook meer op rekenen. Controleurs kunnen immers nakijken of er een teef aanwezig is bij die fokker en of er voldoende tussenwortijd is, of dat kan kloppen, maar als koper beschik ik niet over die informatie. De enige informatie die ik kan opvragen, is het paspoort van de pup. Wil ik me als koper dus kunnen informeren, dan kan die registratie van het moederdier en/of het vaderdier ook een interessant element zijn. Ik denk ook dat dit een meerwaarde kan zijn in het hele debat over in-teelt. Dan lijkt het me ook interessant om de gegevens over vaderdier en moederdier mee te kunnen nemen. Het verkrijgen van meer transparantie ter zake lijkt me ook een belangrijk element om mee te nemen in de discussie over honden.

Minister, kan dat dus niet worden herbekeken? Kunnen die elementen niet mee worden opgenomen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Dat het bestrijden van de illegale puppyhandel een van mijn stokpaardjes is, lijkt me nogal evident. Ik denk dat we daar ook wel goed in slagen, enerzijds door een stringente regelgeving in eigen land en anderzijds doordat we ook de import aan banden hebben gelegd. De vraag is natuurlijk: met welke instrumenten werk je? Dat risico op fouten in de overschrijving is verwaarloosbaar. Daar gaat het niet over. Wat belangrijk is, is dat er geen registratieplicht bestaat in diverse andere Europese landen. We zijn een minderheid. Ook

kunnen die paspoorten en chips nog altijd worden vervangen. Wat levert het invoeren van een extra registratieplicht dus op als de basics gewoon al niet moeten worden nageleefd, als men in Europa die zaken gewoon kan vervangen? Het is op de eerste plaats toch belangrijk ervoor te zorgen dat er op Europees niveau een verbod geldt op het vervangen van chips en paspoorten. Ik wil absoluut niet minimaliseren, integendeel. Door het versterken, het verdubbelen van het inspectieteam zullen er nog meer controles kunnen worden uitgevoerd.

Wat die informatie voor kopers betreft, ik zeg net dat voor onze kwekers wél de verplichting geldt. Dat is dus reden te meer om binnenlands te kopen. Als koper heb je dan immers een garantie. Die garantie kunnen we niet geven voor de buitenlandse dieren, aangezien er in het buitenland veelal geen verplichting bestaat qua registratie en het vervangen van paspoorten en chips. Met het oog op de efficiëntie lijkt het me veel beter om ons daarop te richten, veeleer dan een extra verplichting in te voeren waarbij je bij voorbaat weet dat men dat in het buitenland toch niet naleeft in de praktijk.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp.a): Minister, ik was al niet echt tevreden met uw eerste antwoord. Met uw repliek ben ik eerlijk gezegd nog minder tevreden. Eerst hebt u het over de kans op fraude bij het manueel invullen van het chipnummer. Nu zegt u dat dat verwaarloosbaar is. *(Opmerkingen van minister Ben Weyts)*

U zegt dat de verplichting bestaat voor binnenlandse kwekers. Dat is heel positief, maar de vraag is natuurlijk hoe je er als consument voor honderd procent zeker van kunt zijn dat je een puppy koopt die niet geïmporteerd is, als er wordt geknoeid met de chips en met de paspoorten. Zoals mevrouw Rombouts zegt, als het moederdier mee is geregistreerd, dan heb je toch veel meer garantie. Natuurlijk zal dat niet de alleenzalmakende oplossing zijn, die iedere illegale import zal kunnen verhinderen, maar ik hoor hier wel kamerbreed dat iedereen ervan overtuigd is dat dat toch een stap vooruit is, zij het misschien een beperkte. Ik vind dat dus een beetje jammer. In heel veel dossiers bent u er een voorvechter van dat Vlaanderen het goede voorbeeld geeft en niet wacht op Europa, en nu gaat u zich een beetje verschuilen achter Europese regelgeving. Ik ben begonnen met te zeggen dat dat het best Europees wordt geregeld. Dat is inderdaad de beste oplossing. Men is nu echter bezig met een nieuw lastenboek voor een nieuwe databank. Het is relatief eenvoudig om die verplichte registratie daar mee in op te nemen.

Ik ben eigenlijk redelijk fel ontgoocheld in uw antwoord. Ik vind het een beetje triestig dat we ons nu zullen verschuilen achter Europa, terwijl we eigenlijk eenvoudig een stap vooruit zouden kunnen zetten. Ik hoop alsnog dat er nog over wordt nagedacht om een aantal barrières mee op te nemen in dat nieuwe lastenboek. Het is nog niet volledig goedgekeurd. Misschien kan het feit dat het hier kamerbreed wordt gesteund u er toch nog van overtuigen om een extra inspanning te doen. Daaraan zal wel een beperkte kost verbonden zijn. Ik ben ervan overtuigd dat zowel die kweker als die koper, als dat extra garantie biedt, daarmee geen problemen heeft.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Minister, voor alle duidelijkheid: ik wil absoluut geen welles-nietesdiscussie voeren met u. U zegt dat het uw stokpaardje is om die malafide handel mee aan banden te leggen. Ik ga daarmee akkoord. We hebben hetzelfde doel.

Ik wil alleen nog eens een warme oproep doen om hierover nog eens goed na te denken. Wat is ons doel in dezen? We vinden allemaal dat de ideale situatie zou zijn – en dat klinkt misschien wat protectionistisch – dat wie een jonge pup wil kopen, er

een van hier koopt, een pup die hier gekweekt is, in ideale omstandigheden. Goede fokkers van hier zorgen niet alleen goed voor hun pup, maar hebben zelfs wachtlijsten. In dit geval lijken wachtlijsten mij wel een voordeel, omdat het mensen soms al eens behoedt voor een impulsieve aankoop. Ik ken zelfs fokkers die op voorhand vragenlijsten doorsturen naar mensen over bijvoorbeeld de omgeving waarin de pup terechtkomt. Vaak willen ze meesturen in het ras of zeggen ze rechtuit dat ze geen Duitse herder willen verkopen die dan terechtkomt op de dertiende verdieping van een flatgebouw in Antwerpen. We zijn het daarover allemaal eens.

Ik denk dat hierin een mogelijkheid ligt om ons te onderscheiden. We zouden kunnen zeggen dat een hond die hier gekweekt is, een paspoort heeft waarop ook het moederdier is geregistreerd. U zegt dat het eenvoudig is om paspoorten te verwisselen. Dan is het toch al duidelijk dat een paspoort van hier een paspoort is waarop het moederdier is geïdentificeerd, een moederdier van hier. Dat maakt het net alweer wat meer sluitend. De bezwaren die er daaromtrent zijn, lijken mij voor een stuk verwaarloosbaar. *(Opmerkingen van minister Ben Weyts)*

Er zijn erkende kwekers, maar er zijn ook andere kwekers, die dat vandaag niet hoeven te doen. Het zou een algemeen uitgangspunt kunnen zijn: als de erkende kweker het kan doen, waarom de gelegenheidskweker dan niet? Onderscheid u daarmee en zeg: 'De pup die hier is gefokt, is een goede pup.'

We zijn er ons allemaal van bewust dat geen enkele klant op zoek is naar een pup die is geïmporteerd, op de een of andere manier slecht is behandeld of in slechte omstandigheden is gefokt. Iedereen is vragende partij om een pup te kopen die in goede omstandigheden is gekweekt. We moeten ervoor zorgen dat de koper – consument klinkt in deze context misschien wat pejoratief – over alle mogelijke info beschikt.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyssens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over identificatie van paarden en kans op verwaarlozing – 2299 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Minister, ook deze vraag om uitleg bevat een suggestie die ik ooit al heb gedaan bij het bespreken van een beleidsplan. Het is een suggestie die vorige week zijdelings ter sprake kwam toen ik een vraag om uitleg stelde over de actualisatie van het plan inzake paardenhouderij. Ook toen kwam de problematiek van de verwaarloosde paarden ter sprake.

Vandaag kunnen enkel zogenaamde slachtpaarden in de voedselketen terechtkomen. Slachtpaarden zijn paarden die bij hun registratie niet worden uitgesloten voor menselijke consumptie. De vraag is natuurlijk hoe objectief die keuze wordt gemaakt door de fokker. Ik heb verleden week het verhaal verteld van het veulen dat midden in de nacht wordt geboren. De fokker ziet op dat moment een kampioen geboren worden. Het is namelijk de zoon of dochter van de merrie die al zolang op stal staat en al zoveel prestaties heeft geleverd. Het is een zorgvuldige selectie van een dure hengst. Hij hoopt dat het veulen dé kampioen wordt, die uiteraard nooit wordt geslacht. Na jaren van investering blijkt, misschien na een ongeluk, dat dat paard geen kampioen is of zelfs meer, dat het geen geschikt rijpaard is en dat het eigenlijk zelfs nergens meer een functie krijgt. Sommige van die paarden worden misschien nog wel goed verzorgd en krijgen een plekje op de weide. Jammer genoeg worden heel veel van die paarden verwaarloosd of – en

dat is dan gewoon uitstel – goedkoop verkocht. Sommige mensen kopen een goedkoop paard en stellen achteraf vast dat ze de middelen niet hebben om dat paard te onderhouden.

Minister, ik heb het al gezegd in de vorige legislatuur. Ik denk dat om die reden het onderscheid tussen slacht- en sportpaarden zou moeten worden opgeborgd. Zo kan het risico op paardenverwaarlozing worden beperkt. Het is beter om eigenaars de kans te geven een paard te laten slachten dan uiteindelijk tot de vaststelling te komen dat dat paard danig verwaarloosd op de een of andere plek staat.

In de Europese uitvoeringsverordening 2015/262 lees ik: "Het gebrek aan alternatieven voor het levenslang houden van overbodige en ongewenste paardachtigen die niet voor menselijke consumptie mogen worden geslacht, heeft geleid tot verwaarlozing met ernstige gevolgen voor de gezondheid en het welzijn van dieren. De toestand is nog verslechterd door de huidige economische situatie, die het houden van paardachtigen na afloop van hun productieve leven vaak onbetaalbaar maakt. In sommige lidstaten zijn de problemen zo groot geworden dat de bevoegde instanties programma's hebben opgestart om de overbodige paardachtigen buiten de voedselketen te slachten."

Dit toont dus duidelijk aan dat het niet alleen bij ons een probleem is: het doet zich ook voor in andere Europese lidstaten. Volgens een recent rapport van het departement Landbouw is 40 procent van de paarden, ofwel 80.000 paarden in Vlaanderen, niet langer bestemd voor de slacht.

Minister, ik denk dat wij de ogen niet langer kunnen sluiten voor dat probleem dat op ons afkomt. Wat is uw mening over het omkeerbaar maken van de beslissing dat het dier niet voor consumptie geschikt is? Bent u bereid hieromtrent in overleg te gaan met uw federale collega-ministers en dit aan te kaarten op Europees niveau? U maakt deel uit van het Europees platform van dierenwelzijn. Zult u dit probleem daar op tafel leggen? Hoe wilt u de problematiek van paardenverwaarlozing in Vlaanderen verder aanpakken?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Vooreerst wil ik opmerken dat de identificatie en registratie van paarden een federale bevoegdheid is. Ook het toezicht erop is een federale bevoegdheid. De discussie over het al dan niet omkeerbaar maken van de registratie als niet-voedselproducerend dier is een federale bevoegdheid, wat niet belet dat ik er een mening over heb.

De ervaring van de Inspectiedienst Dierenwelzijn leert ons dat paarden die wegens verwaarlozing in beslag genomen worden, in veel gevallen niet gechipt zijn, en dan weet men het dus gewoon niet. Het is ook niet onlogisch dat mensen die geen geld hebben voor het onderhoud van hun paard, ook geen geld besteden voor het chippen of registreren van hun paard.

Het uitsluiten van paarden voor voedselproductie heeft onmiskenbaar een belangrijk voordeel op het vlak van de medische behandelingen. Misschien ligt dan ook daar de oplossing. Enerzijds wil ik natuurlijk niet dat het scala aan medische behandelingen dat een paard kan krijgen, daardoor zou worden ingeperkt. Mogelijk ligt de oplossing in het gegeven dat gewerkt wordt met een wachttijd na de laatste behandeling. Daardoor kan men tegemoetkomen aan de beide bezorgdheden.

Op Europees niveau circuleren nu al enkele voorstellen. Ik neem die ook mee in onze club van landen die een voortrekkersrol spelen inzake dierenwelzijn, al moet ik erkennen dat op Europees niveau de aandacht voor de paardenproblematiek uitermate beperkt is vandaag. Dat belet echter niet dat ik dit probleem aankaart zowel in onze Europese dierenwelzijnsclub als op federaal niveau.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Ik denk dat de problematiek van de niet-gechipte paarden langzaamaan zal verdwijnen. Die is ontstaan op het ogenblik dat de chip ingevoerd werd. Er zijn nog altijd paarden die toen al rondliepen en waarvoor de eigenaars niet de moeite hebben gedaan om hen te chippen. Ik denk dat vandaag met de registratie van het stamboek nog weinig veulens geboren worden die niet meer gechipt worden. Die problematiek zal dus uitdoven. Ik ben er echter wel van overtuigd dat daarmee de problematiek van de verwaarloosde paarden niet zal verdwijnen.

Ik geloof wel dat op Europees niveau de aandacht voor de paarden inderdaad minder groot is. Daarom stel ik mijn vraag ook aan u, die als minister van Dierenwelzijn uit een paardenregio bij uitstek komt. Op het vlak van de absolute toppaarden, de absolute kampioenen, zijn wij over de gehele wereld bekend en kijkt iedereen in onze richting. Ik vind dat we ook toonaangevend moeten zijn op het vlak van het humaan omgaan met de paarden die geen kampioen geworden zijn, de mindere goden dus, en dat u in Europa op dat vlak ook duidelijk die stem mag laten horen.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Collega Ceyssens, ik ben het eigenlijk grotendeels eens met uw analyse – we hebben het daar ook al over gehad bij de bespreking van de beleidsbrief. We moeten natuurlijk ook opletten dat we niet een verkeerd signaal geven. Ik heb enigszins een dubbel gevoel. Het is vrij pervers dat wij een oplossing creëren voor iemand die zijn paard verwaarloost en dat hij er nog iets aan kan verdienen als het in de voedselketen terechtkomt. Vandaag mag ook zeer weinig gesproken worden over euthanasie voor een paard. Ik denk dat de oplossing ook daar voor een stuk ligt. Het kan toch niet zijn dat we het probleem alleen kunnen oplossen door het paard in de voedselketen te brengen en dat er geen andere oplossingen mogelijk zijn.

We hebben vandaag in Vlaanderen paardenasielen in alle soorten. Er zijn een aantal paardenasielen waar blijkbaar niets meer gedaan mag worden met een paard. Het mag niet opnieuw “in orde gezet en verkocht worden”, men mag er niet meer mee rijden, men wil het ook niet euthanaseren als het er heel slecht aan toe is. Dat paard staat daar maar. Naast het huidige beleid moeten we de paardenasielen misschien aansporen om af en toe euthanasie te durven toepassen in plaats van die paarden daar gewoon te laten staan, hoewel dat misschien enigszins raar klinkt.

Ik denk dat we twee sporen moeten volgen: niet enkel het verhaal van de voedselketen, maar ook het verhaal van de euthanasie voor paarden die te slecht zijn om nog langer op een weide te staan.

Het verhaal van Europa volg ik ook volledig. Ik zal straks in de commissie Landbouw overigens een vraag stellen over het Actieplan Alternatieve Eiwhitten. Ook daar werd aangehaald dat een van de pijlers in het nieuwe actieplan erin bestaat binnen Europa te pleiten voor alternatieven en eventueel te verwerken voor diermeel. Dat kan ook een oplossing zijn, dan hoeft het paard niet meteen in de menselijke consumptie te komen, maar kan het wel als diermeel worden verwerkt. Minister Schauvliege heeft ook al verwezen naar die mogelijkheid. We moeten dus met verschillende sporen werken, maar we moeten ook de asielen betrekken bij een beleid rond de verwaarlozing van paarden.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Ik kan me volledig vinden in het betoog van collega Engelbosch. De slotsom moet zijn dat we onmogelijk alle middelen hebben om alle verwaarloosde paarden op te vangen. Of we ze kunnen gebruiken voor menselijke consumptie moeten we onderzoeken. Er mag op geen enkel moment enige

toegeving zijn op het vlak van de bewaking van de keten van de menselijke consumptie. Eiwitten kunnen een perfect alternatief zijn. We moeten alle middelen gebruiken. Mocht het slachten mogelijk worden gemaakt, dan zouden al heel veel paarden niet meer in die dierenasielen terechtkomen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Els Robeyns aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over een sensibiliseringscampagne over het houden van dieren – 2302 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp.a): Minister, in het regeerakkoord staat dat er een sensibiliseringscampagne zal komen over het hebben van dieren. Op een schriftelijke vraag van mijzelf eind vorig jaar antwoordde u dat u een globaal plan van aanpak aan het uitwerken was met als doel ervoor te zorgen dat huidige en toekomstige eigenaars zich bewust zijn van de noden van hun dieren en weten hoe zij aan die noden kunnen voldoen.

U stelde daarvoor drie criteria voorop: toegankelijke en correcte informatie over de behoeften van het dier moet vlot beschikbaar zijn; toekomstige eigenaars moeten ervan bewust worden gemaakt dat zij zich eerst goed moeten informeren over de behoeften en kosten van een huisdier; toekomstige eigenaars moeten praktische informatie krijgen over de 'do's and don't's' bij het houden van een huisdier, die eenvoudig kan worden vertaald naar hun persoonlijke situatie. U antwoordde toen dat u dat plan wou uitrollen eind vorig jaar, in 2015. Aansluitend op een vraag om uitleg van vorig jaar rond deze tijd over een hitteplan voor dieren en de opvang van dieren van mensen die op vakantie gaan, hebt u gezegd dat u ook die thema's zou meenemen in deze sensibiliseringscampagne.

Ondertussen zijn we halfweg 2016 en wil ik u graag vragen wat de stand van zaken is van de sensibiliseringscampagne over het hebben van dieren. Welke timing is er ondertussen vooropgesteld? Welke specifieke acties zijn er in opgenomen? Is daar iets rond hitte in opgenomen en rond opvang van dieren van mensen die op vakantie gaan? In welke communicatie en welk budget wordt er voorzien? Wie is er betrokken bij de opmaak van deze campagne?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het concept van de sensibiliseringscampagne werd uitgewerkt door de dienst Milieucommunicatie en -informatie van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE), in nauw overleg met mijn dienst Dierenwelzijn. Het plan bevat een strategie en een overzicht van de geplande acties met een voorlopige kalender. Aangezien de campagne over meerdere jaren wordt gespreid, zal de kalender onderhevig zijn aan wijzigingen.

De campagne zal enerzijds bestaan uit bewustmakingsacties en herhalingsacties en anderzijds uit het toegankelijk maken van correcte, praktische informatie voor zowel de huidige als de toekomstige diereneigenaar. Afhankelijk van de doelgroep en het soort informatie maken we gebruik van diverse kanalen en een campagnewebsite met dierenfiches, folders, affiches, sociale media, persberichten, kant-en-klare persartikels en vakbladen. Ik heb in een vorige vraag in de commissie daar al een antwoord op geformuleerd.

Ik kan u wel zeggen dat ik dra de eerste campagne lanceer, gericht op de sensibilisering ten aanzien van eigenaars of potentiële eigenaars van katten en

honden om zich te vergewissen van hun eigen mogelijkheden en alles wat de verantwoordelijkheid voor het houden van dergelijke dieren meebrengt, zodat men dat terdege op voorhand beseft.

Wat de budgetten betreft, staan we voorlopig op volgende kosten: 40.000 euro voor de opmaak van twee videofilmpjes, 90.000 tot 100.000 euro voor de opmaak van de informatiefiches voor de site, 1000 euro voor een campagnesite voor de huisdierinfo en een klein bedrag van 100 euro voor 'promoted post'.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp.a): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Als ik het goed begrijp, wordt de volledige sensibiliseringscampagne opgesplitst in verschillende deelcampagnes en gaat u starten met een campagne specifiek rond katten en honden. De timing is me nog altijd niet zo duidelijk. Ik veronderstel dat de campagne rond katten en honden er op korte termijn is, maar hoe moeten we dan het globale plaatje bekijken? Wanneer komen de volgende campagnes? Zullen de thema's rond hitte en vakantieopvang die ik heb genoemd, daarin worden meegenomen? Gaan de budgetten die u aanhaalt, over het globale plaatje of gaat dat enkel over de katten en de honden?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Bij elke fase zal een budget moeten worden bepaald. Deze kosten hebben we nu al gemaakt. De andere elementen nemen we natuurlijk mee voor de volgende jaren. Ik ken de agenda niet vanbuiten. Ik denk dat ik dat al heb geantwoord op een vraag in een vorige zitting van de commissie, maar ik kan het u nog bezorgen. Het is een heel indicatief gegeven. We hebben vooral toegewerkt naar die eerste campagne, die gaat over het sensibiliseren van mensen en hun diets te maken dat ze niet zomaar een hond of een kat moeten kopen.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp.a): Dat is uiteraard positief, minister, maar ik ga ervan uit dat het globale doel breder is dan alleen maar katten en honden. Ik kan me vergissen, maar bij mijn weten hebt u die timing nog niet echt in de commissie meege-deeld. Misschien kan ze toch schriftelijk worden overgemaakt zodat we een beetje meer zicht krijgen op het totale plaatje.

De voorzitter: Ik heb begrepen dat de minister het engagement aangaat om ons dat na te zenden.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de energielening – 2295 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, in het begin van dit jaar maakten we binnen mijn fractie een evaluatie van de energielening. We hebben dat gedaan in uw plaats, minister. *(Gelach)*

Neen, op basis van antwoorden van voormalig minister Turtelboom op onze schriftelijke vragen hebben we een nota opgesteld over het succes van de energielening. Want met 4371 leningen die in 2015 werden toegekend en een budget

dat in de loop van het jaar werd opgetrokken naar 55 miljoen euro kon van een succesvolle start worden gesproken. Het kwam vorige week nog ter sprake met de ombudsman: sinds 1 februari 2016 zijn in alle Vlaamse gemeenten – op twee na – de energiehuizen actief. Ze begeleiden mensen bij het opmaken van een aanvraag tot een energielening. Het zou dus geen probleem mogen zijn om tegen eind dit jaar minstens evenveel energieleningen af te sluiten, als het er al niet meer zullen zijn. Met bijna 2000 bijkomende leningen die reeds zijn afgesloten in 2016, zitten we in elk geval al op de goede weg.

Toch willen we niet nalaten om onze bezorgdheden mee te geven. Normaal gezien is de rente voor een energielening 2 procent. Er is wel een groep van mensen die de lening renteloos kan afsluiten. Wie zijn dat, minister?

Vanuit de sector vernemen we dat het aantal renteloze leningen dat wordt toegekend, in dalende lijn is in vergelijking met de leningen die verstrekt worden aan 2 procent. Als dit klopt, zou dit wel een spijtige evolutie zijn die zeker gekeerd moet worden, daar de energielening onder andere met het oog op deze groep mensen is gecreëerd om hun de mogelijkheid te bieden energiebesparende investeringen aan hun woning te financieren.

Wij stellen een aantal bijsturingen voor. De eerste bijsturing is vorige week uitgebreid aan bod gekomen met de ombudsman: de op maat gemaakte communicatie voor de specifieke doelgroep. Dat is belangrijk, op maat communiceren, en niet alle algemene communicatie vanuit Vlaanderen bereikt die specifieke doelgroep. Een tweede mogelijke verbetering die wij zien, is een aanpassing van de terugbetalingstermijn. Nu wordt een termijn van vijf jaar gebruikt; in ons voorstel wordt die opgetrokken naar tien jaar.

Tijdens een vorige commissievergadering liet u de mogelijkheid open voor eventuele bijsturingen. U hebt dat al verschillende keren aangekaart. Ter inspiratie verwijzen wij graag opnieuw naar Dubolimborg. Zij bieden in Limburg de mogelijkheid om nog eens 30.000 euro te lenen. Dat bijkomende bedrag kan worden terugbetaald over een termijn van tien jaar. Daarenboven mag die som ook worden aangewend voor gewone renovatiewerken die niet onmiddellijk gelinkt zijn met energiebesparende maatregelen. Dat is een interessant idee omdat energiebesparende werken vaak gecombineerd worden met andere werken aan de woning.

De collega's die lid zijn van de klimaatcommissie, hebben de coördinator van Dubolimborg bezig gehoord. Ze heeft de werking van de vzw helemaal toegelicht. Ik verwijs daar graag nog eens naar.

De heer Bothuyne heeft in de plenaire vergadering van 11 mei een voorstel gelanceerd om de lening ook open te stellen voor lokale besturen, scholen en verenigingen om hun de mogelijkheid te bieden om te investeren in hernieuwbare energie.

U ziet, minister, onze fractie loopt over van de goede ideeën rond de Vlaamse energielening. We hebben begrepen dat u daar in de media positief op hebt gereageerd, maar voor de goede orde wil ik dat goede nieuws hier in de commissie graag nog eens van u horen, vandaar mijn vragen.

Minister, klopt het dat er een dalende trend is in de renteloze energielening? Tot nu toe was het de bedoeling om heel specifiek die doelgroep te bereiken. Het zou dan ook jammer zijn mocht het aantal energieleningen specifiek voor die doelgroep echt dalen. Hebt u hier een verklaring voor? Welke maatregelen zult u nemen om deze negatieve trend te keren? Hoe wilt u de communicatie met die specifieke doelgroep verbeteren en doelgerichter maken?

En dan, minister, zijn er nog een aantal ideeën. Is er bereidheid om het te ontlenen bedrag op te trekken? Om de terugbetalingstermijn voor de lening te verlengen?

Om gezinnen in de eerste jaren vrij te stellen van terugbetaling? Om het geleende bedrag ook te mogen gebruiken voor niet-energiegerelateerde renovatiewerken? Om de energielening uit te breiden met een ontzorgingsaanbod, waarbij er heel specifieke, persoonlijke begeleiding komt voor diegenen die een energielening afsluiten? Bent u ook bereid om de energielening open te stellen voor verenigingen, scholen en lokale besturen?

Ik kom ten slotte ook nog eens terug op mijn vraag van vorige week, tijdens de begrotingscontrole. Ik bracht toen de kwijschelding aan bod. U antwoordde daarop dat de Vlaamse overheid geen borgsteller meer is omdat zij zelf de energielening verstrekt. Maar de vraag van de Energiehuizen is of de Vlaamse overheid de schulden van een eventuele lening die niet wordt terugbetaald zal willen kwijtschelden.

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Wat het aandeel van de energieleningen die worden verstrekt aan de doelgroep betreft: eind 2015 bedroeg het aandeel renteloze leningen op het totaalpakket 16,95 procent. Dat is dus bijna 17 procent. Vandaag is dat 16,83 procent. Dat is ook bijna 17 procent. Er is dus een zeer lichte daling, mijnheer Bothuyne. Wat mij betreft, is dit te weinig significant om voorbarige verklaringen met betrekking tot mogelijke oorzaken af te leggen. Dit neemt niet weg dat we moeten blijven inzetten op het zo goed mogelijk bereiken van de doelgroep. Mevrouw Taeldeman, u hebt de doelgroepen opgesomd. Als wij overal successen willen boeken, moeten die doelgroepen inderdaad bereikt worden. Dit is inderdaad een moeilijker te bereiken doelgroep.

Vrij regelmatig worden persberichten verspreid waarmee we blijven sensibiliseren en informeren over de energielening. Zoals u vorige week hebt gemerkt, laat ik geen enkele kans onbenut om daar ook over te communiceren. Nietwaar, mijnheer Bothuyne? Het gaat snel, hé! *(Opmerkingen van Robrecht Bothuyne)*

Ik weet nog heel goed wat ik heb gezegd, want ik heb het achteraf in de auto nog beluisterd. *(Gelach)*

Ik heb gezegd: "De leningen voor sociaal zwakkeren zijn aan 0 procent en dat blijft ook zo." Dat is de zin die ik heb uitgesproken. Ik heb dus duidelijk benadrukt dat wij de drempels voor energieleningen willen wegwerken. Zeker is het zo dat de 0 procent-lening blijft. Daar verandert niets aan. Het is, bij mijn weten, vorige week nog eens op de radio geweest.

We moeten dit bewerkstelligen via de communicatiekanalen van de betrokken organisaties. Onderschat dat niet. Het gaat om de communicatie van de distributienetbeheerders, de energiescanners en -snoeiers, maar ook de vakbladen en vakwebsites van bouworganisaties zoals de Bouwunie. Die hebben allemaal een belangrijk aandeel. We hebben initiatieven genomen en moeten dat blijven doen, om de architecten en energieverslaggevers zo goed mogelijk te informeren, zodat die de informatie rechtstreeks aan hun klanten kunnen doorgeven. Het zijn dus de mensen op het terrein, de kleine zelfstandigen en de bedrijven, die de informatie moeten doorgeven aan klanten en potentiële klanten. Er zijn ook nog de informatie- en communicatie-initiatieven die door de Energiehuizen worden georganiseerd, naast de lening- en premiebrochures, en de affiches.

Wat het ontzorgingsaanbod betreft: nu al is de ontzorging van de prioritaire doelgroep een zeer voornaam aandachtspunt van de Energiehuizen. Dat blijft ook zo. Voor die specifieke, zwakkere doelgroep is in een volledige trajectbegeleiding voorzien. De Energiehuizen ontvangen voor dergelijke dossiers ook een aanzienlijk hogere werkingsvergoeding, net opdat ze die ontzorgingstaak zo goed mogelijk zouden kunnen vervullen. Dat was zo en dat zal in de toekomst ook zo blijven.

Ik ben voor de Vlaamse Regering een ontwerpbesluit inzake de energieleningen aan het voorbereiden, mevrouw Taeldeman. Het voorziet in een algemene regeling betreffende de verschillende aspecten van de energielening. De voorbije weken kwamen verschillende voorstellen over die energieleningen op mij af. Vanuit uw hoek, vanuit de hoek van de heer Bothuyne, de heer Gryffroy... *(Opmerkingen van Robrecht Bothuyne)*

Mijnheer Beenders, u hebt ook al voorstellen geformuleerd, zeker? Ik zal het nog eens nakijken. *(Gelach)*

Er worden verschillende voorstellen geformuleerd. Op een bepaald moment moeten wij, zeker wat betreft het toegankelijker maken en de administratieve vereenvoudiging van de procedures, de looptijd en de rentevoet, een keuze maken. De rentevoet is op dit moment, nu hij zo laag staat, vooral symbolisch. Hij kan een trigger zijn, maar hij kan het verschil niet maken. Wie de berekeningen bekijkt, ziet dat de duurtijd van de lening een belangrijker doorslaggevend element zal zijn dan de rentevoet. Er kunnen, ook in de private sector, vandaag zeer goedkope rentevoeten worden gevonden. Nu mag ik dat natuurlijk niet meer doen, maar ik ben vorige maand nog één dag schepen geweest. Ik heb daar kunnen vaststellen dat de rentevoeten ook voor de lokale besturen haalbaar zijn.

Het is juist wat u zegt: we moeten zoveel mogelijk motivatoren hebben, we moeten zoveel mogelijk triggeren, om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen, of iedereen, in de mogelijkheid is om die energieleningen aan te wenden. Er is daar een budget voor. Het is trouwens iets wat terugkeert. Het is geen weggegooid geld. Wij geven in feite voorschotten aan de mensen, die dan terugkomen. Op die manier krijgen we op het terrein energie-efficiëntie, en realiseren we de toch o zo belangrijke doelstellingen inzake hernieuwbare energie en ook onze klimaatdoelstellingen.

Ik zal vóór het zomerreces, dat, naar ik heb begrepen, in dit huis, in tegenstelling tot op het federale niveau, nogal vast rond 15 juli begint, aan de regering een ontwerpbesluit voorleggen. De energieleningen moeten de toegang tot energiemaatregelen voor de doelgroep nog vergemakkelijken. We moeten zorgen dat dat werkt. Zolang echter mijn collega's in de Vlaamse Regering daarover geen principiële beslissing hebben genomen, kan ik er geen duidelijke, correcte, vaststaande, inhoudelijke toelichting over geven. Ik zou dat wel willen, mevrouw Taeldeman, maar ook dat is in dit huis blijkbaar anders dan aan de overkant van de straat.

De uniforme lijst van investeringen die in aanmerking komen voor een energielening, voorziet nu al in de mogelijkheid tot financiering van aanverwante werken die noodzakelijk zijn om de energiebesparende investeringen kwalitatief te kunnen uitvoeren. Zo kunnen met de lening ook herstellingen aan het dak worden bekostigd, indien ze noodzakelijk zijn voor het plaatsen van een kwaliteitsvolle dakisolatie. Het einddoel van de werken en de investering blijft niettemin het verhogen van de energie-efficiëntie. Dat is de voornaamste doelstelling en daarvoor wens ik de energielening ook volop te gebruiken.

Sinds de wijziging van 3 juli 2015 voorziet het Energiedecreet in de decretale basis om bepaalde schulden kwijt te schelden. En daarmee ben ik bij de laatste vraag aanbeland. Ik zal de uitvoeringsbepalingen ook nog vóór het zomerreces aan de Vlaamse Regering voorleggen. Voor leningen aan rechtspersonen overweeg ik ook een decreetswijziging. Momenteel bestudeert mijn administratie nog de specifieke invulling en modaliteiten ervan.

Er is dus veel op komst, mevrouw Taeldeman.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Dank voor uw antwoord, minister, en voor het nieuws dat er veel op komt is, namelijk een tweetal ontwerpbesluiten en een decreetswijziging, die u allemaal nog vóór het zomerreces aan de regering wil voorleggen. We zullen dat zeker goed volgen.

U zegt dat u nog niet in detail kunt meegeven hoe u de aanpassingen of optimalisering van de Vlaamse energielening ziet. U hebt daarvoor een consensus in de regering nodig. Ik begrijp dat, maar ik meen toch te mogen zeggen dat we in elk geval zeer goede suggesties hebben gedaan. We hopen dat we veel van die suggesties, uit de nota van vorige week vrijdag en uit de vraag van vandaag, in uw ontwerpbesluit zullen terugvinden.

Ik heb nog twee vraagjes. Bent u zelf tevreden dat bijna 17 procent van de kwetsbare doelgroep die in aanmerking komt voor de 0 procent, wordt bereikt? Of wil u toch de lat wat hoger leggen en op een hoger percentage mikken? Blijft u inzetten op een goede communicatie met de doelgroep en op een volledige trajectbegeleiding? Of mikt u op een bepaald doel in 2017?

U zegt dat u de aanpassingen nog voor de zomer aan de regering zult voorleggen. Op 1 januari 2017 treden de vernieuwde energieprijzen ook in werking. Is het dan geen goed idee om op hetzelfde moment ook de vernieuwde energielening met de nieuwe modaliteiten en voorwaarden in werking te laten treden? Het lijkt me zinvol dat te laten samenvallen, zodat u in het najaar daarover een goede en grondige communicatie kunt opzetten.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Ik ben blij te horen dat de lening zal worden aangepast en naar ik begrijp ook zal worden verbeterd. Dat kunnen we alleen maar toejuichen. Toch wil ik ook pleiten voor een afstemming met het energierenovatiepact, zodat we aspecten die we daarin belangrijk vinden, ook met de energielening kunnen financieren. Ik denk bijvoorbeeld aan de energetische renovatie van een woning. Ik pleit er ook voor het bedrag te verhogen, net zoals dat in Limburg het geval is.

Als we nog iets verder kijken, heeft de Vlaamse Regering de bedoeling te komen tot een soort woningpas waaraan ook een energieadvies wordt toegevoegd. Zeker in dat kader lijkt het me heel waardevol en zinvol de energielening als een instrument te gebruiken en te vermelden. Wie zijn woning energetisch wil renoveren, heeft vaak veel meer nodig dan 10.000 euro, zeker als het om wat oudere woningen gaat en de ambitie iets verder reikt dan gewoon het isoleren van dak en ramen.

Ik ben in ieder geval hoopvol over de aangekondigde aanpassingen, en ik zal ze kritisch, maar met een positieve vooringenomenheid bekijken.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Rond de energielening zijn er heel veel nuttige suggesties gedaan, en we zijn blij dat de minister die oppikt en wil omzetten in een ontwerpbesluit. Ik denk daarbij aan de verlaging van de rente, de uitbreiding van de doelgroep en een langere looptijd, naar Limburgs voorbeeld.

U verwees zelf ook naar de rol van de privésector, minister. De banken zijn uiteraard ook belangrijke kredietverschaffers en hebben ook een belangrijke rol te spelen in de financiering van het bouwen en verbouwen van woningen en niet-residentieel gebouwen. De voorganger van uw voorganger heeft vanuit de Vlaamse Regering met bepaalde banken energiebeleidsovereenkomsten gesloten met het oog op energiezuinig bouwen en de financiering daarvan. Dat is toen enkel gelukt met Belfius en Triodos. Ik denk dat het de moeite loont om die oefening opnieuw te doen met andere banken. De rentes staan op het ogenblik laag, maar lijken aan een

rustige klim te zijn begonnen. Het is dan ook belangrijk om een goedkope financiering van energiezuinige woningen, zeker voor nieuwbouw, nieuwe impulsen te geven in samenwerking met de privésector. Graag uw mening daarover, minister.

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mevrouw Taeldeman, ik laat even in het midden of ik tevreden ben over de 16,95 en 16,83 procent. Voor mij is het niet alleen belangrijk dat mensen met goedkope leningen, hetzij tegen 0 procent, hetzij tegen 2 procent, energie-investeringen doen, maar ook dat nog altijd een grote groep mensen dergelijke investeringen doet met leningen bij de bank. Ik wil er even aan herinneren dat vandaag ook bij de banken de leningen op een historisch dieptepunt zitten. Het is dus een uitgelezen moment, en dat verhaal breng ik ook elke keer weer. In plaats van geld op een spaarboekje te zetten dat niets opbrengt, investeer je het beter in energie-efficiëntie. Investeer in isoleren, zodat de energierekening daalt. Investeer in zonnepanelen, omdat het rendement daarvan hoe dan ook hoger ligt dan bij een belegging bij een bank.

Het is belangrijk de renteloze lening voor specifieke doelgroepen te blijven stimuleren, zodat we die mensen blijven bereiken, maar nogmaals, dat heeft ook heel veel te maken met de mensen die op het terrein actief zijn. Ik kan elke dag in het nieuws zeggen dat energieleningen interessant zijn, maar ik zal die doelgroepen nooit bereiken als lokale aannemers en energiehuizen niet ook de potentiële klanten stimuleren. Dat is belangrijk.

Kunnen we het percentage omhoog krijgen? Ja, maar ik wil vooral dat het globale pakket aan investeringen groter wordt, los van het percentage van 0 of 2 procent. Mij lijkt de afbetalingstermijn van dergelijke leningen trouwens het belangrijkste.

Ik ben het met u eens, mijnheer Danen, op het punt van de totaalrenovatie. Individuele, partiële renovaties stimuleren we wat minder, de volledige renovatie van dak én glas én spouwmuren moedigen we aan.

We moedigen dat aan. Dat is ook veel efficiënter. Een huis gedeeltelijk isoleren heeft immers in feite veel minder effect, zowel voor de energie-efficiëntie als voor de doelstellingen die we willen bereiken. Ik wil dus voornamelijk echte investeringen. Ik pas dus enigszins voor investeringen die wel een goede naam hebben, maar in feite het doel wat voorbijschieten. Ik wil er dus absoluut voor zorgen dat iedereen daarvoor in aanmerking kan komen. Ik wil iedereen meehebben hierin.

We moeten er inderdaad vooral voor zorgen dat het administratief eenvoudig blijft. Ik heb daar dikwijls zelf ook problemen mee. Hoe kunnen mensen die niet dagelijks met dergelijke dingen bezig zijn, er nog aan uit? Wij zijn daarmee bezig, onze focus ligt op die zaken, maar ik spreek nu over een gewoon gezin, dat daar niet mee bezig is, dat op een bepaald moment iets hoort, dat zijn energiefactuur goedkoper wil maken en zich afvraagt hoe dat moet. Dit moet dus administratief absoluut eenvoudig blijven. Mevrouw Taeldeman, we moeten ervoor zorgen dat de mensen die stap blijven zetten, ook in de doelgroep die u voor ogen hebt. Wat het energieadvies betreft, ik vind dat dus allemaal wel goed, maar ik vind absoluut dat we ervoor moeten zorgen dat extra papierwerk en extra drempels toch zeker worden vermeden.

Ik zou initiatieven kunnen nemen wat de banken betreft, maar ik wil toch op het volgende wijzen. U weet dat ik bankier ben geweest. Vandaag zijn die leningen zo interessant dat heel veel onderhandelen met banken over bijkomende voordelen voor dergelijke zaken wel interessant kan zijn, maar in feite zeker niet de doorslag zal geven. Het lijkt me veel belangrijker om aan de mensen duidelijk te maken dat het interessant is om dat te doen. Zelfs al heeft men het geld niet onmiddellijk liggen, toch moet men overwegen die lening aan te gaan, zelfs bij de

bank, tegen goedkope tarieven. Men zal er sowieso bij winnen. Tot op vandaag is er echter nog geen enkel probleem: mijn budget voor energieleningen is nog niet opgesoupeerd. Ik kan me echter ook inbeelden dat een aantal mensen de keuze maken om niet naar een Energiehuis te gaan en niet te gaan voor een goedkope energielening, maar dat ze gewoon de vraag stellen aan een bank. Dat is perfect mogelijk en ook dat stimuleer ik. We moeten proberen zo veel mogelijk investeringen in totaal te hebben.

Ik denk dat ik daarmee op alle vragen heb geantwoord.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, ik dank u voor uw uitgebreide antwoord. We kijken uit naar uw ontwerpbesluit en rekenen erop dat al onze constructieve voorstellen in dat ontwerpbesluit terug te vinden zullen zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de aangekondigde aanpak van de ongewenste neveneffecten van de energieheffing
– 2251 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de Vlaamse energieheffing
– 2252 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de aangekondigde aanpassing van de energieheffing voor mensen die elektrisch verwarmen
– 2267 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, u bruist van energie: zoveel is toch duidelijk geworden sinds uw aanstelling. U hebt het daarnet ook zelf gezegd. U geeft ook veel interviews en doet veel aankondigingen. Ik denk aan uw toch wel enthousiaste oproep om zonnepanelen te leggen, die blijkbaar toch enig succes heeft als we de eerste cijfers kunnen geloven. U lanceert ook een aantal initiatieven wat windenergie betreft. U hebt onlangs in de plenaire vergadering ook een stroomplan aangekondigd, voor volgende week of de week nadien, dacht ik. Ik weet het niet meer precies.

U hebt recent ook aangekondigd te zullen zorgen voor het wegwerken van neveneffecten van de Vlaamse energieheffing. Met alle collega's zijn we het erover eens dat mensen die elektrisch verwarmen, meer nadelen ondervinden van de energieheffing dan mensen die met gas werken of verwarmen. Het is duidelijk dat er toch wel een verschil is ter zake, dat die heffing ertoe heeft geleid dat mensen die uitsluitend met elektriciteit verwarmen, een veel hogere factuur hebben. Ik ondersteun de meer algemene vragen die mijn collega's straks zullen stellen over mensen die elektrisch verwarmen, maar ik wil in mijn vraagstelling ook specifiek het probleem van de appartementen aanhalen. U weet dat de Vlaamse energieheffing per aansluitpunt wordt geheven, en dat bewoners van appartementsgebouwen natuurlijk eigenlijk nog eens betalen voor dat aansluitpunt.

De Vereniging van Vlaamse Huisvestingsmaatschappijen (VVH) stelde dat de energiefactuur van 10.000 sociale huurders de hoogte in gaat door deze energieheffing. Ondertussen roept ook de Confederatie van Immobiliënberoepen Vlaanderen (CIB Vlaanderen) u op om de gemeenschappelijke delen in appartementsgebouwen vrij te stellen van de nieuwe energieheffing.

Ik kan me voorstellen dat de berichtgeving van de afgelopen uren en in de kranten van deze ochtend over de verkoop van de biomassacentrale in Langerlo toch wel enige impact zal hebben op uw antwoord, tenzij u juridisch iets vindt om dat tegen te gaan. U hebt aangekondigd dat u dit juridisch zou laten onderzoeken. Zoals de zaken er nu voor staan, gaat er natuurlijk een subsidie van 2 miljard euro naar die biomassacentrale, wat uiteraard ook zijn invloed heeft op de eventuele aanpassing van de energieheffing.

Minister, blijft de bijsturing van de ongewenste neveneffecten van de energieheffing beperkt tot de problematiek van de elektrische verwarming of bent u ook bereid om de problematiek van de aansluitingspunten voor gemeenschappelijke delen aan te pakken? In hoeverre zijn er nog andere neveneffecten van de energieheffing die u wilt aanpakken? Hoe wordt uw beslissing of uw antwoord van straks beïnvloed door het nieuws dat de biomassacentrale in Langerlo wordt verkocht en we waarschijnlijk worden opgezadeld met 2 miljard euro aan subsidies voor dit Estse bedrijf?

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Voorzitter, minister, dit is een aansluitende vraag, die al een hele inleiding heeft gekregen. Het komt er inderdaad op neer dat u op de radio hebt aangekondigd nog voor de zomer met een voorstel te zullen komen om de energieheffing aan te passen. Vooral voor het segment van de mensen die vandaag, omdat ze elektrisch verwarmen, 770 euro op jaarbasis moeten bijbetalen, zou er een correctie worden toegepast. Hoe die correctie eruit zal zien, wanneer die er zal komen en of er nog meer correcties volgen, bleek niet uit het interview. Vandaar de vragen hier in de commissie. Kunt u daadwerkelijk bevestigen dat u die energieheffing zult doen dalen voor die Vlaamse huishoudens die hun woning enkel verwarmen met elektriciteit? Gaat u nog andere groepen betrekken bij een correctie waarbij de Vlaamse energieheffing wordt verlaagd, zoals mensen die investeerden in een warmtepomp en daardoor ook een bovengemiddeld elektriciteitsverbruik realiseren? Met welke bedragen zult u de energieheffing doen dalen voor de geselecteerde huishoudens? Hebt u daarover al een oefening gemaakt? Wanneer zult u die hervormde energieheffing in werking doen treden? Hebt u een overzicht van nog andere aanpassingen die u wenst door te voeren? Hebt u ook een analyse gemaakt van de impact op de inkomsten die deze hervorming van de Vlaamse energieheffing met zich zal meebrengen?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Voorzitter, minister, mijn collega's hebben de inleiding gegeven. Ik wil eventjes een andere insteek geven. Minister, u hebt op Radio 2 vooral gesproken over de accumulatieverwarmingen toen dat nieuws wat in de markt werd gezet, maar ik zou u daarnaast ook een vraag willen stellen over de mensen die met een warmtepomp verwarmen. Nu, die discussie is hier ook al een aantal keren aan bod gekomen. Uw voorganger heeft dat eerst wat gerelativeerd en heeft daarna gezegd daar niets aan te kunnen doen. Ik ben echter blij dat u een gaatje hebt gevonden om dit soort ongewenste neveneffecten weg te werken. Althans, dat hoop ik toch. Indertijd werden de voorlopers, die mensen met warmtepompen toch wel zijn, er met financiële prikkels en met heel veel overtuigingskracht toe overgehaald om te investeren in warmtepompen. Het zou toch jammer zijn indien ze nu voor die keuze zouden worden gestraft. Nu weet ik

wel dat accumulatiekachels geen duurzame keuze meer zijn, maar vroeger, in de jaren 70 en 80, was dat anders. De ombouw van dat soort kachels naar andere vormen van verwarming blijkt echter heel moeizaam te verlopen, omdat dit type van renovatie blijkbaar te ingrijpend is.

En wat de bezitters van warmtepompen betreft, kan het toch niet de bedoeling zijn dat ze opnieuw zouden opteren voor stookolie of gas. Ik hoor soms mensen die warmtepompen hebben, zeggen dat ze daarmee zullen stoppen en opnieuw met stookolie zullen verwarmen. Dat kan toch zeker niet de bedoeling zijn.

In de pers liet u recent optekenen dat u bereid bent de energieheffing aan te passen voor mensen die elektrisch verwarmen.

Welke groep beoogt u hiermee, enkel de mensen met accumulatieverwarming of ook de warmtepompbezitters?

Welke maatregelen plant u om mensen met accumulatieverwarming aan te zetten te kiezen voor een duurzamere verwarmingsbron, wetende dat die ombouw in het verleden geen succes was, althans niet in Vlaanderen?

Hebt u er een idee van hoeveel huizen, appartementen en kantoren in Vlaanderen verwarmd worden hoofdzakelijk met accumulatieverwarming en/of warmtepompen?

Hoe zal de aanpassing van de energieheffing eruit zien?

Denkt u aan nog andere aanpassingen aan de energieheffing? Daarmee sluit ik mij voor een stukje aan bij de vraag van collega Sintobin, die het vooral had over de gemeenschappelijke delen, bijvoorbeeld van appartementsgebouwen.

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Volgens een raming van de VREG worden vandaag ongeveer 180.000 Vlaamse woningen verwarmd met accumulatieverwarming. Volgens het Vlaams Energieagentschap (VEA) zijn in Vlaamse woningen ongeveer 18.000 warmtepompen operationeel. Dat is dus nog altijd maar 10 procent van het aantal toestellen voor accumulatieverwarming.

Ik werk momenteel inderdaad aan een aanpassingsvoorstel betreffende de energieheffing. Dat heb ik ook geantwoord op een vraag van De Inspecteur, op Radio 2, zonder echt in detail te gaan. Het zou sowieso een verlaging betekenen van de heffing voor gezinnen met accumulatieverwarming of een warmtepomp. Ik denk vooral aan een herschikking van de schijven die de hoogte van de energieheffing bepalen.

Het is niet de bedoeling de energieheffing voor een bepaalde specifieke doelgroep te verminderen. Dit zou vanuit het gelijkheidsbeginsel absoluut niet verdedigbaar zijn. Ik plan dus ook geen aanpassing voor de gemeenschappelijke delen van appartementen of sociale wooncomplexen.

Net zoals voor de vorige vraag, mevrouw Taeldeman, geldt dat zolang dit aanpassingsvoorstel niet besproken en goedgekeurd is door de Vlaamse Regering, ik hierover niet meer details zal meedelen.

Normaal gezien zal ik deze aanpassing vóór de zomer voorstellen aan mijn collega's. Het is de bedoeling ze vanaf 1 januari 2017 in werking te laten treden.

Het is inderdaad een feit dat gezinnen die elektrisch verwarmen een hoger elektriciteitsverbruik hebben. Het is juist, mijnheer Beenders, dat we ooit in vorige tijden, toen de dieren nog spraken, bij wijze van spreken, of toen u nog op de schoolbanken zat, de mensen gestimuleerd hebben elektrisch te verwarmen om onze kernenergie te laten opbrengen. Met andere woorden, iets dat constant

draait, moet opbrengen; dat is ook één van de redenen waarom de lichten op de autosnelwegen in Vlaanderen bleven branden. We bevinden ons nu in een andere tijdsgeest. Het is belangrijk dat we beseffen dat elektrisch verwarmen energetisch geen goede optie is en dat we het verder moeten ontmoedigen. Dat is niet nieuw, we doen het al jaren, en ik zal het ook blijven doen.

Men kan het graag hebben of niet, maar een progressieve energieheffing op het verbruik is in die zin een bijkomende ontmoediging. We moeten het op een andere manier aanpakken. We moeten zorgen dat we zwaar inzetten op isolatiepremies, en dat doen we ook. Ik heb daarnet ook gezegd dat totaalisolatie belangrijker is dan deelisolatie. We moeten de zaken dus niet omdraaien. We moeten niet zeggen dat mensen in het verleden een verkeerde keuze gemaakt hebben, dat het moeilijk is om te veranderen en dat we de mensen dus niet zullen aanmoedigen. We moeten hen blijven aanmoedigen om dat te doen. Zeker in het geval van elektrisch verwarmde woningen is het van het allergrootste belang dat de woning goed geïsoleerd wordt zodat er zo weinig mogelijk energie verloren gaat. De cijfers van de VREG zijn duidelijk: het gemiddelde verbruik op de exclusieve nachtteller bedraagt 12.500 kWh. Gezinnen die met andere woorden via deze teller meer dan 20.000 kWh verbruiken, behoren dus zeker niet tot de zuinigste energieverbruikers. Als we de doelstellingen willen halen waarover we het allemaal zo eens zijn, moeten we die doelgroep een duidelijk signaal geven dat de mentaliteit moet veranderen. Ik weet dat dit niet voor iedereen even gemakkelijk is. Ik wil evenwel herhalen wat ik vorige week ook gezegd heb, namelijk dat een hele grote doelgroep van gezinnen vandaag in de energieheffing het laagste tarief betaalt, namelijk 25 euro.

Het gaat hier niet over de sociaal zwakkeren. Het gaat over mensen die jaren geleden een keuze hebben gemaakt en die we nu duidelijk moeten zeggen dat het dringend tijd wordt om een andere keuze te maken.

Sinds 2012 is er ook nog een verdubbeling van de warmtepomppremie indien deze warmtepomp wordt geplaatst ter vervanging van de elektrische installatie. Ik denk dat ook bij de sociale huisvesting al jaren premies worden gegeven voor de vervanging van elektrische verwarming. Omschakeling naar centrale verwarming komt ook in aanmerking voor de Vlaamse energielening, waarover we het daarnet hebben gehad, en voor de renovatiepremie en de verbeterings- en aanpassingspremie. Er worden dus massaal premies ingezet voor deze doelgroep. Ik denk dat het signaal dan ook duidelijk is.

Dat ik zal bijsturen, heb ik aangekondigd, en ik zal daarmee zo snel mogelijk naar de regering gaan, zodat het voor jullie duidelijk wordt. Ik wil echter geen verhaal waarbij we zeggen: we hebben iets slechts, het moet worden bijgestuurd, maar we geven het signaal dat we er niets aan zullen doen. Neen, we moeten blijven duidelijk maken en sensibiliseren dat elektrische verwarming geen goede optie is. We moeten dat op de website www.energiesparen.be blijven communiceren en het regelgevend in orde brengen.

Voor mij is de boodschap duidelijk. Ik zal mijn collega's voorstellen de energieheffing aan te passen, maar van een verhaal waarbij we elektrisch verwarmen verder stimuleren of zullen stimuleren, is absoluut geen sprake.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, u hebt duidelijk nog veel werk vóór de zomer, als ik u zo hoor. Ook wij hebben nog veel werk. Ik dacht dat ook het stroomplan is aangekondigd vóór de zomer. U hebt zonet op de vraag van collega Taeldeman ook al ...

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Sintobin, een klein ogenblikje. 'Stroomversnelling' is een traject, een project, het is geen plan. U bent volgende week trouwens uitgenodigd om mee te denken aan het traject voor de komende periode.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Maar er is nog veel werk voor de boeg. U hebt eigenlijk niet gereageerd op mijn bijkomende opmerking met betrekking tot de eventuele aanpassing van de energieheffing, wat toch een belangrijk gegeven is. Ik denk dat de 2 miljard subsidie voor de biomassacentrale daarin ook een rol speelt. U laat weten dat u dat juridisch zult laten onderzoeken, maar zolang er daarover geen duidelijkheid is, weten we ook niet of dat bedrag al dan niet zal worden toegekend.

Ik ben het met u eens wanneer u zegt dat iedereen gelijk moet zijn voor de wet, maar u kunt toch niet ontkennen dat mensen die in een appartementsgebouw wonen, tweemaal getroffen worden door de energieheffing, eenmaal privé en eenmaal voor de gemeenschappelijke delen. Ook voor hen zou u toch een inspanning moeten doen.

Ik ben het absoluut met u eens dat u mensen moet stimuleren tot het omschakelen van elektrische verwarming naar andere vormen van energie. Dat is natuurlijk allemaal niet zo evident. Vanuit onze positie is het gemakkelijk om dat aan te kondigen; voor heel wat privépersonen is het echter allemaal niet zo evident. U kunt ook niet ontkennen dat u een ietwat diffuse boodschap brengt. U zegt dat omgeschakeld moet worden, maar in het radio-interview hebt u toch duidelijk gesteld: "De energieheffing heeft ertoe geleid dat mensen die uitsluitend met elektriciteit verwarmen, een veel hogere factuur hebben. Zij zien het bedrag oplopen tot 770 euro, daar gaan we iets aan doen." Ik heb nu niet de volledige tekst bij, maar u hebt niet gezegd dat de mensen moeten omschakelen; u hebt gezegd dat u iets zou doen aan de energieheffing voor mensen die elektrisch verwarmen. Enkele weken later zegt u dat vooral ingezet moet worden op het omschakelen van elektrische verwarming naar andere vormen van energie. We hadden het daarnet ook over de energielening en administratieve vereenvoudiging. Maar de mensen weten niet hoe ze moeten omgaan met die energielening. Ik denk dat ook hier duidelijkheid het beste signaal kan zijn. U kunt niet eenmaal zeggen dat u iets zult doen aan die energieheffing en twee weken later zeggen dat de mensen moeten omschakelen.

Minister, het is natuurlijk een beetje uw stijl, maar misschien moet u wat minder aankondigen en alleen maar met concrete zaken naar het parlement komen. Anders brengt u een diffuse boodschap.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Dank u wel, minister. De verwachtingen zijn hoog gespannen door uw aankondiging. U merkte dat wel aan de vele reacties die zijn gekomen.

Ik wil een constructief voorstel doen. Wanneer het gaat om mensen die vandaag elektrisch verwarmen, kunnen we nog veel oproepen doen om om te schakelen naar een andere vorm, maar vandaag hebben heel wat mensen die mogelijkheid niet. Het is ook niet juist om steeds te refereren aan het feit dat mensen die het vandaag moeilijk hebben, altijd vallen in die schijf van 25 euro. Er zijn ongeveer 480.000 mensen in energiearmoede. Er zijn er iets meer dan 200.000 die in de schijf van de 25 euro vallen. Er is een groep mensen die in een sociale woning woont en alleen op elektrische verwarming is aangesloten en geen sociale correctie krijgt, maar er heel dichtbij zit om ervoor in aanmerking te komen. Als u een wijziging doet, wil ik u oproepen om de groep van mensen die recht heeft op een sociale correctie, meteen uit te breiden. Dan lost u ook al een heel groot probleem op van hoge facturen tot 770 euro energieheffing die worden gepresenteerd aan mensen die elektrisch verwarmen. Dat zorgt er ook voor dat het op een

eerlijkere manier wordt geïnd en dat die mensen die vandaag niet in de mogelijkheid zijn om te switchen naar een andere vorm van energie, op korte termijn al worden geholpen. Wanneer u met stimulansen en met subsidies komt om de omschakeling te maken van elektrische verwarming naar een andere bron, is dat goed, maar u moet tegelijkertijd zorgen dat de mensen die die mogelijkheid echt niet hebben omdat ze geen andere aansluitingen kunnen realiseren, aan de groep van sociale correcties worden toegevoegd. Dan hebt u twee groepen kunnen helpen op korte termijn en zijn we al een hele stap vooruit om de betaalbaarheid van de elektriciteitsfactuur te garanderen op korte termijn.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Ik ben het met veel eens wat u zegt, minister, onder andere dat we het elektrisch verwarmen moeten destimuleren. Accumulatieverwarming is geen duurzame keuze, daarover ben ik het met u eens. Waar ik het niet mee eens ben, is dat het doorgaans geen sociaal zwakkeren zijn. Er zijn zeker mensen die in grote villa's wonen van de jaren 70 of 80, die elektrisch verwarmen en veel verbruiken. Voor die groep moeten we volgens mij niet zo veel doen. Maar er zijn ook mensen die in sociale appartementen of oude huizen wonen en elektrisch verwarmen. Volgens mij moeten we voor die mensen wel wat doen.

Ik erken dat u al heel wat hebt gedaan om mensen te stimuleren om van die accumulatiekachels af te komen. Maar als ik zie welk resultaat dat heeft, dan moet u toch met mij erkennen dat dat nog niet genoeg is. Volgens mij moeten we nog meer doen. Ik zie het niet altijd in centen. Misschien moeten we mensen meer ontzorgen en moeten we de energiehuizen daar een belangrijke verantwoordelijkheid in geven om mensen te helpen om van hun accumulatiekachels af te geraken. Ik heb met een aantal installateurs en met een aantal armoedeverenigingen gesproken. Zij zeggen me heel duidelijk dat het geen evidente zaak is om een accumulatiekachel te vervangen door een warmtepomp of een andere kachel omdat het zo ingrijpend is en veel installateurs op voorhand niet kunnen zeggen wat dat zal kosten. Voor veel mensen is dat een onzekerheid waar ze moeilijk mee om kunnen. Volgens mij zijn er op dat vlak wel goede voorbeelden in het buitenland die gewerkt hebben. Ik zou u willen vragen om eens te kijken naar andere landen. Bijvoorbeeld de Scandinavische landen hebben lange tijd massaal elektrisch verwarmd. Ondertussen doen ze dat veel minder. Ze hebben een traject opgezet dat blijkbaar wel werkt.

Een heel ander verhaal is dat van mensen die een warmtepomp hebben. We moeten wel stimuleren dat mensen meer met warmtepompen gaan verwarmen, maar we mogen ze dan niet straffen met een hoge energiefactuur. De energieheffing is ook niet het enige instrument om daar iets aan te doen. Het exclusief nachttarief staat bijvoorbeeld niet open voor warmtepompen. Die mensen verwarmen meestal niet 's nachts, maar misschien is er wel een oplossing om een dergelijk tarief open te stellen voor mensen met een warmtepomp zodat ze overdag een aantal keren gebruik kunnen maken van die zogenaamde exclusieve nachtmeter. De heer Gryffroy vertelde me dat bijvoorbeeld in Oostenrijk een dergelijk systeem bestaat. In het buitenland zijn oplossingen gezocht voor dergelijke problemen waar we van kunnen leren, en dat moeten we zeker doen.

In Vlaanderen zijn er twee problemen. Die mensen kunnen geen gebruik maken van een exclusieve nachtmeter, gewoon omdat het niet mag of niet kan. Dan moet je dat openstellen en moet je de termijnen alleszins langer maken, dus niet alleen 's nachts maar ook overdag, niet constant. Er zijn volgens mij modaliteiten te vinden om die mensen te helpen en hen niet te culpabiliseren. Ik voorspel u dat binnen een paar weken of maanden de federatie van warmtepompinstallateurs aan uw deur zal staan om te zeggen dat ze een groot probleem hebben. Ik zou willen dat u dat probleem op voorhand oplost in plaats van te moeten kijken

hoe men de schade die is aangericht, kan beperken. Volgens mij is het nu nog niet te laat, maar dan moeten we nu wel in gang schieten.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Collega's, ik ben het niet eens met wat de heer Sintobin zegt. De minister is volstrekt duidelijk. Hij heeft aangekondigd dat hij een aantal ongewenste neveneffecten van de heffing wil herbekijken, en dan specifiek gefocust op de 770 euro voor mensen met een elektrische verwarming, omdat dat wel bijzonder hoog is. Dat is het. Er is niet meer gezegd. Nu voegt de minister daaraan toe dat we daarbij ook het onderscheid moeten maken tussen wie duurzaam verwarmt en wie niet duurzaam verwarmt. Accumulatieverwarmingen zijn niet duurzaam.

Collega's, we kunnen hier vandaag toch geen debat hebben over de hele energiepolitiek op basis van de energieheffing? De energieheffing is vooral een manier om zo snel mogelijk en zo correct mogelijk de schulden uit het verleden op te lossen zodat we met een frisse lei een modern energiebeleid op poten kunnen zetten, waarvoor de stroomversnelling op poten wordt gezet, zo dacht ik toch begrepen te hebben. Van twee zaken één: die schulden gaan nooit vanzelf verdwijnen. Als we niet liever zouden willen dan die energieheffing af te schaffen, dan blijft die put en die schuld daar nog altijd staan. We moeten dus wel opletten dat we voldoende middelen uit die energieheffing kunnen halen om die schuld af te betalen. Een schuld die blijft staan en niet afbetaald wordt, genereert alleen maar meer intresten, waardoor de schulden alleen maar hoger worden.

Collega Danen, ik vind het een zeer interessante piste dat warmtepompen niet hetzelfde zijn als accumulatieverwarmingen. Het principe 'de vervuiler betaalt' moet steeds voorop staan. Maar, collega's, u weet ook, en we hebben het er al uitvoerig over gehad bij de discussie over de modaliteiten van de energieheffing, dat we niet eenvoudig op verbruik kunnen taxeren en dat er wel degelijk voor een andere belastinggrondslag moet worden gezorgd. Dat is in dezen het aansluitpunt. Nu ook voor appartementen de gemeenschappelijke meter vrijstellen, is niet zo evident als het lijkt, geloof me vrij. Er is op deze energieheffing enorm gezocht en gewroet om de impact ervan zo gelijk mogelijk over de bevolking te spreiden en zo rechtvaardig mogelijk binnen de juridische constraints te installeren. Ik moedig de minister aan om een aantal uitschieters, zoals die 770 euro, te bekijken, maar we moeten ons er vooral voor hoeden om het hele energiedebat volledig te enten op de energieheffing. Het is gelukkig veel meer dan dat alleen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): In de lijn van wat collega Schiltz zegt, heb ik de indruk dat hier veel op een hoop gesmeten wordt. Wat ik heb begrepen uit de communicatie op de radio en uit de uitleg die nu wordt gegeven, is dat de minister onderzoekt of hij in een bijkomende staffeling voorziet. Als die bijkomende staffeling er komt, dan is dat voor iedereen binnen dat verbruikspakket, ook de kmo's. Ik denk niet dat we op basis van het gelijkheidsprincipe een uitzondering kunnen maken voor mensen die op een accumulatiewarmtepomp zitten, want dan kan je een probleem hebben met de Raad van State en het Grondwettelijk Hof.

De cijfers kloppen dat er ongeveer 12.000 gezinnen zijn die een verbruik hebben dat meer is dan 20.000 kilowattuur. Dat zijn die mensen met een exclusieve nachtteller. Als men kijkt naar het normale verbruik met een dag- en nachtteller, ligt dat gemiddeld hoger dan bij andere gezinnen. Dat komt deels door het feit dat die mensen altijd hebben gedacht dat ze werken met de beste brandstof, als ik me zo mag uitdrukken, en zich niet echt rekenschap geven van hun verbruik.

Wat ik hier niet hoor van de drie voorgaande sprekers, is dat de energiepremies voor die mensen die een accumulatieverwarming voor warmtepompen hebben, verdubbeld zijn. Dat was de deal die gemaakt is. Jullie doen alsof dat plots niet meer bestaat, maar dat is wel degelijk afgesproken geweest, omdat we wilden inzetten op minder kilowattuur.

Ik heb gesproken met de federatie van de installateurs van warmtepompen. Ik heb ook met verschillende leveranciers gesproken die een vertegenwoordiging in Vlaanderen hebben. Die energieheffing gaat het niet oplossen.

De oplossing zit in de toekomst, als we het partieel capaciteitstarief invoeren. Ik ben daar allang vragende partij voor. Het Sperrzeiten-Tarif heet dat in Oostenrijk. Dan kan men vanuit de markt schakelen en niet schakelen enzovoort. Zo heeft men een incentive. Het is enkel wachten op een regulator. De laatste communicaties spreken van 2020, oorspronkelijk was het 2017. Dat schuift zomaar eventjes drie jaar op.

Dat gecombineerd met uw slimme meter zal de discussie kunnen beslechten, als ik het zo mag uitdrukken, specifiek voor die groep van mensen met accumulatie. Zoals u terecht zegt, dat is geen duurzame keuze. In heel veel appartementen werd dat geplaatst omdat de investering niet groot is. Dat is zeker zo in bouwprojecten waar de appartementen verhuurd worden. Met andere woorden, u kunt daarop inspelen.

In verband met de gemeenschappelijke delen, mijnheer Sintobin, is in de appartementen met minder dan zes tot acht units – ik heb dat al aangekaart – de verlichting van de traphal geschakeld op één appartement of op verschillende appartementen, afhankelijk op welke traphal men zit. Er is enkel een gemeenschappelijke teller vanaf een bepaald aantal units en als er bijvoorbeeld ook een lift aanwezig is. *(Opmerkingen van Stefaan Sintobin)*

Neen, zelfs in nieuwbouwprojecten werkt men maximaal naar een gelijkvloers met twee verdiepingen erop. Zelfs in de sociale woningbouw werkt men met buitentrappen omdat men dan bouwkundig besparingen doet en geen binnentrappen moet plaatsen. Dan voorziet men zelfs niet in een gemeenschappelijke teller. Plots uitroepen dat een appartement met twee units plots 50 euro bijkomend moet betalen aan energieheffing vind ik een beetje sloganesk.

Ik wacht af wat u binnen de regering overeenkomt omtrent uw ideeën. Voor mij is het in elk geval: we kunnen niet werken voor een bepaalde doelgroep, dus moet er een oplossing komen met een bijkomende staffel.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik kijk uit naar de voorstellen die de minister aan de regering zal voorleggen en die men daar zal bespreken.

Er wordt gezwaaid met het gelijkheidsbeginsel. Dat is inderdaad een zeer belangrijk element in ons rechtssysteem. Alleen kunnen we het langs twee kanten bekijken. Een uitzondering maken in de heffing voor bepaalde verbruikerscategorieën lijkt moeilijk wegens het gelijkheidsbeginsel. Aan de andere kant zijn we nu bezig met 200.000 mensen die elektriciteit gebruiken om zich te verwarmen, op een andere manier te belasten dan alle andere gezinnen die geen elektriciteit gebruiken voor hun verwarming. Ook daar zou een schending van het gelijkheidsbeginsel in kunnen worden gelezen. Ik denk dat het nuttig is om die twee categorieën apart te benaderen. Dat zullen we dus kunnen bekijken bij de voorstellen van de minister. Wij kijken ernaar uit.

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Ik ga niet heel de energiepolitiek voor de komende maanden en jaren uiteenzetten, daarvoor kom ik met een energieplan naar de regering, zoals afgesproken nog voor de zomer. Er zal dus nog veel gebeuren voor de zomer.

Ik heb dat allemaal aangekondigd, mijnheer Sintobin, maar het gaat er ook komen. Ik ga binnen een aantal weken met een zonneplan naar de regering. Ik heb dat aangekondigd en ik ga dat doen. Het energieplan is nog iets anders dan het zonneplan. Vandaag hebben we de Fast Lane Wind, dat trouwens nog verder moet worden uitgewerkt. Ik heb gezegd dat er ook een zonneplan komt, en dat komt er. Ik luister straks met heel veel interesse naar de conceptnota van de heer Gryffroy over het zonnedenen, dat ongetwijfeld deel zal uitmaken van het zonneplan.

Dan is er het project Stroomversnelling. Volgende week ga ik met geïnteresseerde actoren van het terrein en met parlementsleden samen nadenken over de energievisie voor de toekomst. Een zonneplan is niet voldoende. We hebben een goed becijferd energieplan nodig, mijnheer Gryffroy, zoals u mij gevraagd hebt.

We zullen rekening moeten houden met elementen uit het verleden, dat is juist. Waarom geef ik geen duidelijkheid over de energieheffing? U geeft zelf het antwoord, mijnheer Sintobin. U zegt: u geeft geen duidelijkheid over wat vandaag in de kranten staat. Maar ik ga niet voort op de kranten. Ik heb gezegd dat ik het juridisch nauwlettend zal opvolgen. Dan ga ik geen aankondigingen doen waar ik niet zeker van ben. U moet niet denken dat ik aankondigingen doe om aankondigingen te doen. Als ik aankondigingen doe, weet ik wat ik wil.

U zegt: met goede resultaten. Maar die cijfers komen niet van mij. Ik heb geen cijfers vrijgegeven over het aantal bestelde zonnepanelen. Dat komt niet van mij. Ik heb dat ook niet geïnstrueerd. Dat is het resultaat van één maand oproepen tot noodzakelijke ingrepen. Dat zal noodzakelijk zijn in gelijk welke omstandigheden. Of het nu de heer Beenders, de heer Gryffroy of iemand anders is, die de verantwoordelijkheid heeft om dat te doen, iedereen zal een zonneplan moeten maken. Iedereen! Zonder zon zullen we nooit onze doelstellingen bereiken.

Dat ik met een aantal zaken uit het verleden rekening moet houden, mijnheer Beenders, dat is juist. Maar goed, we hebben gezegd: we gaan daar niet meer over discussiëren. We gaan kijken naar de toekomst. We gaan kijken wat we moeten doen.

Ik vind dat wel leuk, mijnheer Sintobin, dat u citeert wat ik op de radio heb gezegd. Dat gesprek in De Inspecteur, dat is geknipt, dat is niet live uitgezonden. Wat ik daar allemaal gezegd heb, weet u niet. *(Gelach)*

U weet alleen wat er uitgezonden is. *(Opmerkingen van Stefaan Sintobin)*

Ik heb gezegd wat ik gezegd heb, maar ik heb ook nog andere dingen gezegd die niet uitgezonden zijn. Als u citeert, mag u dat niet selectief doen. U mag ook eens Knack lezen. Twee weken geleden heb ik daar letterlijk gezegd: ik beloof niets! *(Opmerkingen van Stefaan Sintobin)*

Dat hebt u niet gelezen! Dat citeert u niet! *(Opmerkingen van Stefaan Sintobin)*

Ah, u hebt het toch gelezen, maar u citeert het niet.

Ik heb ook gezegd: iedereen denkt dat alles gratis is, maar ook groene stroom is niet gratis! Dat staat daar allemaal in, maar dat citeert u niet; u citeert alleen de dingen die u goed uitkomen. Goed, ik neem u dat niet kwalijk. It's the duty of the opposition to oppose.

Mijnheer Beenders, u hebt het over 200.000 en een beetje. Het zijn er wel 220.000. Zijn 20.000 mensen voor u 'een beetje'? Het zijn trouwens gezinnen,

geen mensen. 20.000 gezinnen, dat is al een vrij grote Vlaamse stad. U moet daar niet zo neerbuigend over doen. Het kan natuurlijk altijd beter.

Weet u wat ik het liefst zou hebben? Ik zou het liefst de hele energiehelling afschaffen. Dat is mijn grote droom! Maar ja, ik kan niet toveren. Ik moet nu eenmaal rekening houden met beslissingen uit het verleden. U wilt van 220.000 al meteen 480.000 mensen maken die een verminderde bijdrage moeten betalen. Wie gaat dat betalen? Wie? Dat is de vraag, mijnheer Beenders! Gratis bestaat niet, dat weet intussen iedereen. Iemand moet het betalen.

Ik kan uw oproep wel volgen, mijnheer Danen. Ik wil wel hoor. Maar we moeten dat eens bekijken. Een energielening aan 0 procent! Premies aan alle kanten! Voor de warmtepomp een verdubbeling van de premies! En een lagere energiefactuur! Zeg me eens wat ik nog meer moet doen? Buiten het feit dat de mensen het moeten weten, dat we moeten communiceren?

Mijnheer Sintobin, ik zal het nog eens herhalen: een energielening aan 0 procent! Nul! Niks! Dat is wel gratis, mijnheer Beenders. Nul. Men betaalt geen intrest. Men krijgt premies om zijn huis te isoleren en te renoveren, om hernieuwbare energie te installeren, om warmtepompen te plaatsen hebben we dat zelfs verdubbeld. Men krijgt erbovenop nog eens een lagere energiefactuur! Wat kan men nog meer doen?

Ik zeg heel duidelijk: zorg dat iedereen het weet. Zorg dat iedereen gemotiveerd raakt. Zorg dat de mensen die op een slechte manier verwarmen, mee zijn in het verhaal, mee overtuigd raken dat ze moeten doen wat men moet doen. Het is heel belangrijk dat we daar allemaal aan hetzelfde zeel trekken.

De voorzitter: Minister, ik wil u er even aan herinneren dat we versterking hebben op de micro's hier. *(Gelach)*

De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, u mag zich zo niet kwaad maken. Ik ken uw temperament natuurlijk.

Minister Bart Tommelein: You ain't seen nothing yet, mijnheer Sintobin. *(Gelach)*

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik heb in het verleden al met u gedebatteerd natuurlijk.

U hebt zelf gezegd dat u een parlementaire reflex hebt. U kunt dan natuurlijk niet verwonderd zijn dat wij als parlementsleden vragen stellen wanneer u iets aankondigt. U kunt dan wel zeggen dat ik sommige zaken selectief lees en er de dingen uit haal die mij het best passen. Maar dat hebt u in het verleden ook gedaan. Dat kan voor u dus geen probleem zijn.

Ik zeg alleen dat u de impact van aankondigingen en uitspraken niet mag onderschatten. Het mooiste bewijs is dat de mensen uw hartstochtelijke oproep inzake zonnepanelen hebben opgevolgd. Als ik de cijfers, de plaatsers en de producenten mag geloven, is er een rush op zonnepanelen naar aanleiding van uw oproep. Of er genoeg zonnepanelen zullen zijn om de klimaatdoelstelling te halen, is nog een andere vraag. Dat is trouwens maar één facet van de hele problematiek. Mijnheer Schiltz, ik ben het met u eens dat wij het energiedebat niet moeten herleiden tot enkel een debat over de energiehelling.

Mijnheer Gryffroy, u noemt de vraag om iets te doen aan de energiehelling wat betreft de gemeenschappelijke delen van appartementsgebouwen sloganesk. Ik denk niet dat de CIB en de huisvestingsmaatschappijen op basis van sloganeske taal

die vraag stellen aan de minister. Ik heb die vraag gewoon overgenomen. Dat is mijn recht en mijn taak als oppositielid. Minister, u zult mij in deze commissie nog vaker tegenkomen naar aanleiding van een aankondiging inzake uw energiebeleid.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Minister, dank u voor uw antwoord. Wij hebben in dit parlement allemaal dezelfde ambitie: ervoor zorgen dat we de energiearmoede kunnen terugdringen. Het is dan ook normaal dat we de cijfers die we krijgen en kennen, gebruiken wanneer we beleid maken. Vandaag zien we dat er 486.000 mensen in energiearmoede zitten. Er worden er – om het juiste aantal te gebruiken – 220.000 bereikt met sociale correcties binnen de energieheffing. Dan is het toch logisch dat we vanuit dit parlement oproepen om te proberen al het mogelijke te ondernemen om die groep van sociale correcties uit te breiden? Als u dan toch aanpassingen aankondigt voor een bepaalde groep Vlamingen, is het toch ook logisch dat u deze groep herbekijkt? Als we consequent zijn in het terugdringen van de energiearmoede, moet u er bij de neveneffecten van deze energieheffing voor zorgen dat de groep van mensen die recht hebben op een sociale correctie, met 260.000 gezinnen toeneemt, zodat iedereen die vandaag in energiearmoede zit, kan rekenen op een sociale correctie. Dat is eerlijk beleid voeren.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, dank u voor uw antwoord. Ik ben de eerste om te erkennen dat er veel maatregelen zijn om mensen met accumulatieverwarming ertoe aan te zetten om met iets anders te verwarmen. De cijfers zijn wat ze zijn: ze zijn heel erg laag. Blijkbaar is het allemaal nog niet genoeg.

Ik heb heel duidelijk gezegd dat het volgens mij niet gaat om het feit dat er te weinig financiële incentives zijn. Mensen beginnen er gewoon niet aan omdat ze niet goed weten hoe ze het moeten aanpakken, omdat ze moeilijk een installateur vinden, omdat die ontzorging ontbreekt. Minister, ik daag u uit om te zoeken naar hoe wij ervoor kunnen zorgen dat we die accumulatiekachels uit onze Vlaamse huizen krijgen, zodat de mensen inderdaad overschakelen naar een warmtepomp. Dat is een heel goed alternatief. Er bestaat zelfs een dubbele premie. Ik ben de eerste om te erkennen dat dat een goede maatregel is. Maar hij bereikt die groep van mensen veel te weinig. Ik wil u ook vragen om over het muurtje te kijken. De Scandinavische landen hebben een succesvol traject afgelegd om elektrische verwarming uit hun huizen te krijgen ten voordele van iets anders. Wij kunnen leren van onze burens. Laten we dat ook doen. Ik zal hier zeker nog op terugkomen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de uitrol van laadpaleninfrastructuur bij bedrijven in Vlaanderen – 2304 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): De Vlaamse Regering heeft, zoals bekend, de ambitie om elektrische wagens te promoten. Dus moet er in Vlaanderen een laadpaleninfrastructuur worden uitgebouwd. Laadpalen kunnen immers niet worden losgekoppeld van het promoten van elektrische voertuigen. Bedrijven gaan daarin uiteraard een cruciale rol spelen. Op basis van een Europese richtlijn werkt de

Vlaamse overheid met een beleidskader voor duurzame mobiliteit, het 'Clean power for transport'. Dit actieplan onderzoekt de meest geschikte mobiliteits- en energiesystemen, met aandacht voor onder meer de vergroening van het wagenpark. Dit moet bijdragen tot het behalen van de klimaat- en energiedoelstellingen. Het voorzien van een efficiënte en uitgebreide laadinfrastructuur vormt daar een belangrijk onderdeel van.

Eind maart heeft de Vlaamse Regering het voorontwerp van besluit om de termijn voor de call voor laadpalen voor bedrijven, de ecologiepremie, met twee jaar te verlengen, principieel goedgekeurd, en wel voor de bedrijven die al bij de eerste call waren ingeschreven. Daarbij werd enkel de investeringsperiode verlengd voor de bedrijven die eerder hebben ingetekend. De technologieën moeten dezelfde blijven.

Recente initiatieven, zoals het actieplan 'Clean power for transport', de vergroening van de fiscaliteit en de premie voor zero-emissievoertuigen maken dat de call voor laadpalen bij bedrijven aantrekkelijker zal worden.

Er zijn ook diverse initiatieven om de laadpaleninfrastructuur in Vlaanderen uit te breiden. Zo hebben de netbeheerders de opdracht om een basisoplaadinfrastructuur uit te bouwen. Die bestaat uit twee delen. Het gaat enerzijds over het artikel 6.4.2. uit het Energiebesluit, waarbij men een aanbesteding zal lanceren vanuit de distributienetbeheerders indien de mogelijkheid bestaat om voor installatie, onderhoud en commerciële exploitatie te kunnen opteren. Indien dat niet zou kunnen, is er anderzijds artikel 6.4.3., waarin het gaat over het onderhoud en de commerciële exploitatie, en daar zijn een aantal randvoorwaarden aan verbonden. De netbeheerders moeten dus die aanbesteding uitschrijven. Volgens mijn informatie zullen ze die twee aanbestedingen gelijktijdig doen. Artikel 6.4.2. staat boven artikel 6.4.3.: het eerste is nog altijd het meest cruciale. De investering moet gebeuren door de spelers op de markt, waardoor er, bij manier van spreken, geen bijkomende kosten zijn voor de distributienetbeheerder.

Minister, om een beter overzicht te hebben van de laadpalen in Vlaanderen kondigde u een databank aan en wordt er een meldingsplicht voor laadpalen ingevoerd. Dit moet dan resulteren in uw ambitieus laadpalenplan.

Alle initiatieven moeten uiteraard maximaal op elkaar worden afgestemd. U hebt dan ook een coördinerende rol in functie van het actieplan 'Clean power for transport'. Op welke manier zult u de initiatieven voor de laadpaleninfrastructuur met het oog op een goede spreiding in Vlaanderen coördineren? Op welke manier past de call voor laadpalen, de ecologiepremie, binnen een ambitieus laadpalenplan in Vlaanderen? Uit cijfers van minister Muyters blijkt dat diegenen die al de eerste keer hadden ingetekend, beweren dat er zeker nog een potentieel is voor 1200 laadpalen. Hoe zal de ecologiepremie worden afgestemd op de initiatieven van de netbeheerders? Hoe zult u ervoor zorgen dat bedrijven in het algemeen worden gestimuleerd om te investeren in laadpaleninfrastructuur?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Het besluit van 25 maart 2016 voorziet onder meer dat de distributienetbeheerders een basisinfrastructuur van vijfduizend publiek toegankelijke oplaadpunten in Vlaanderen realiseren tegen 2020. Uit alle studies blijkt immers dat het ontbreken van voldoende oplaadpunten op goed bereikbare plaatsen een serieuze belemmering is voor mensen om zich een elektrisch voertuig aan te schaffen. Ik heb vorige week al gezegd dat er drie belangrijke hindernissen zijn. In mijn beleid probeer ik op alle fronten eerst de hindernissen weg te werken. Op de aankoop prijs van een elektrische wagen heb ik niet veel invloed. Maar ik geef wel aanmoedigingspremies, en de verkeersbelasting is nul. Dan is er natuurlijk de duurtijd van de batterijen. Daar hoop ik op wetenschappelijke innovatie en op

verbetering van de batterijen. We zullen daar wel geraken. Maar wat we zelf in handen hebben, zijn die laadpalen. Ik noem dat de 'kip-of-ei-problematiek'. Als je geen kip hebt, heb je geen ei, en omgekeerd.

Het gaat hier in hoofdzaak om oplaadpunten die mensen occasioneel zullen gebruiken, terwijl de hoofdbrok van de plaatsing vermoedelijk thuis of in de nabijheid van thuis zal zijn, of op het werk. De bedoeling is dat deze oplaadpunten gelijkmatig over Vlaanderen verspreid zullen zijn en bij voorkeur gesitueerd zullen zijn op interessante en nuttige plaatsen. De palen moeten goed bereikbaar zijn en op plaatsen staan waar nogal wat verkeer passeert. Anders heeft het niet veel zin. We denken hierbij aan stations, toeristische trekpleisters, commerciële centra ...

De distributienetbeheerders leggen op dit moment de laatste hand aan een zogenaamd 'situeringsplan'. Ze zullen dat de komende weken voor de lokale besturen toelichten en het is de bedoeling dat steden en gemeenten nauw betrokken worden bij de plaatsing van deze basisinfrastructuur. Het hoeft geen betoog dat de steden, waar heel veel verkeer – straks liefst elektrisch verkeer – aankomt, daarin een uiterst belangrijke rol zullen spelen.

De verlenging van de 'call laadpalen', op voorstel van collega Muyters, kan naar verwachting een complementair effect hebben. In de eerste plaats worden bedrijven gestimuleerd oplaadinfrastructuur te plaatsen voor hun eigen vloot of voor hun werknemers. Er moet wel een onderscheid worden gemaakt tussen de publieke laadpunten, die voor iedereen toegankelijk zijn en waarbij vooral overheden betrokken partij zijn, en de ecologiepremie die enkel voor bedrijven bedoeld is. We verwachten dat toename van zowel het aantal goed gelegen publiek toegankelijke oplaadpunten, als de oplaadpunten bij bedrijven en commerciële centra, ervoor zal zorgen dat een belangrijke belemmering voor heel wat mensen om zich een elektrisch voertuig aan te schaffen, de zogenaamde 'range anxiety', wordt verminderd. De rode, of eerder blauwe, draad in het Vlaams actieplan 'Clean power for transport' is dat we, om een boost te geven aan duurzame brandstoffen, samen moeten inzetten op de infrastructuur, de prijs of het prijsverschil van CPT-wagens, de communicatie enzovoort. De verlenging van de call laadpunten kan hierin een rol in spelen.

Daarnaast is de loutere toename van het aantal elektrische voertuigen, die we ook stimuleren met een zero emissie premie en vrijstelling van BIV en jaarlijkse verkeersbelasting, uiteraard een belangrijke stimulans voor bedrijven om te investeren in oplaadinfrastructuur op hun site voor hun eigen vloot, werknemers en bezoekers. Ik hoop dan ook dat heel wat bedrijven dit signaal oppikken en ik zie dat dat inderdaad gebeurt.

Het gebeurt ook volop in Nederland. Ik ben al een paar oplaadpunten gaan 'openen', in een netwerk met Duitsland en Nederland, zodat er een Europees netwerk van oplaadpunten ontstaat. Dat is nu vertrokken, maar we moeten daarover opnieuw heel veel communiceren, zodat iedereen er warm voor loopt.

Ik hoop dat burgers, maar ook bedrijven steeds meer gaan nadenken over een eigen energieproductie. De komende jaren zal het van belang zijn om de overstap te maken van een volledig gecentraliseerde energieproductie, naar gedecentraliseerde productiesystemen. Dat kan bij voorkeur met zonnepanelen en warmtekrachtkoppeling. Zo kun je de energie die je overdag opwekt, 's nachts gebruiken om je elektrische voertuigen op te laden. Dat zal een heel belangrijk element zijn in de toekomstige energiepolitiek. Dat maakt de cirkel volledig rond en daarmee heb ik, mijnheer Gryffroy, op al uw vragen geantwoord.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): U hebt inderdaad op alle vragen geantwoord, minister, maar er komt bij mij een bezorgdheid naar boven. U zegt zelf dat de ecologiepremie bedoeld is voor de privégebruikers. Bekijk ik echter de lijst van wie aanvankelijk heeft ingetekend, dan vind ik heel weinig gebruikers en heel veel installateurs-leveranciers. Met 40 procent ondersteuning kom ik op een investeringskost van 10.000 euro per laadpaal. Dat is veel.

Als de DNB's, de distributienetbeheerders, inderdaad een aanbesteding moeten doen, dan kunnen bedrijven die recht hebben op een ecologiepremie, daar theoretisch ook op inschrijven. De nieuwe bedrijven voor laadpalen, die vroeger niet hebben ingetekend, kunnen geen beroep doen op de ecologiepremie, want die geldt enkel voor wie in 2009 heeft ingetekend. Volgens mij geeft dat een vorm van concurrentievervalsing. Bedrijven die nu laadpalen willen aanbieden aan DNB's, zitten met een duurder product dan de bedrijven die al ingetekend hebben en de laadpalen met een gesubsidieerde korting van 40 procent kunnen aanbieden. Daar maak ik mij zorgen over. Hebt u daar een antwoord op?

Van de DNB's verneem ik ook dat men soms geneigd is eerder te gaan voor artikel 643. Ik wil hier toch nog eens duidelijk de bevestiging horen dat we in eerste instantie gaan voor artikel 642. Dat betekent dat installateurs-leveranciers een aanbieding moeten doen voor de installatie, het onderhoud en de commerciële uitbating. Ik voel ook dat de DNB's eerder geneigd zijn zelf de investering te doen en enkel een partner te zoeken voor de commerciële uitbating en het onderhoud. Dat is volgens mij niet de geest van het besluit.

Er is ook nogal wat discussie over de kostprijs van de aansluiting. Naar elke laadpaal moet immers ook een kabel lopen, en daar bestaat vrij veel verwarring over.

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Ik neem uw bekommernissen mee, mijnheer Gryffroy. Een dubbele ondersteuning is absoluut niet de bedoeling. Dat staat ook in het besluit van de Vlaamse Regering. U bent terecht bekommerd dat er op een andere manier gebruik van zou worden gemaakt. Ik zal dat eens nakijken, zodat ik helemaal zeker ben dat er geen sprake is van dubbele ondersteuning.

We gaan inderdaad voor een aanbesteding van het volledig pakket, volgens artikel 642, én installatie én uitbating én onderhoud, en niet alleen maar van de interessante delen.

Ik neem beide punten mee, onderzoek ze en breng u later op de hoogte.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Ik wil inderdaad graag de bevestiging krijgen dat we gaan voor het volledige pakket bij de leveranciers-installateurs en dat het niet kan dat wie heeft ingetekend op de ecologiepremie, nu plots een goedkopere laadpaal kan aanbieden aan DNB's. Dat is vooral belangrijk omdat nieuwe spelers in 2009 niet konden intekenen, omdat ze nog niet bestonden, en ook nu niet kunnen intekenen, en er dus sprake is van concurrentievervalsing.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.